Halkın Gazetesi
Demokrat
4 ŞUBAT 1980 PAZARTESİ 10 LİRA

Jurgen Roth, "Bozkurtlar"ın Almanya'daki eylemlerini anlatıyor

Yarın Demokrat'ta

Yük yine emekçilerin sırtında

Bütçe Senato'da görüşülüyor

- TÜRKİYE'DE EKONOMİK DARBOĞAZA ÖNCEKİ YILLARDA UYGULANAN MALİ VE EKONOMİK TUTARSIZLIKLARIN NEDEN OLDUĞUNU İDDİA EDEN MALİYE BAKANI SEZGİN," AKARYAKIT FİYATLARININ YÜKSELMESİ ÖDEMELER DENGESİNİ ALT–ÜST ETTİ" DEDİ'
- MALİYE BAKANI HÜKÜMETİN EKONOMİK ÖNLEMLERİ CESARETLE ALDIĞINI BELİRTEREK, "ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLER, AYLAR, GÜÇLÜKLER VE FEDAKARLIKLARLA DOLU OLACAKTIR." ŞEKLİNDE KONUŞTU.

ANKARA (ANKA)

Maliye Bakanı İsmet Sezgin, 1980 mali yılı bütçesi Cumhuriyet Senatosu'nda görüşülürken yaptığı sunuş konuşmasında, hükümetin son aldığı ekonomik önlemleri anlatırken, "önümüzdeki günler ve aylar güçlükle ve fedakarlıklarla dolu olacaktır" dedi.

Maliye Bakanı İsmet Sezgin, 1980 mali yılı bütçe gelirinin 636.3 milyar lirasının vergilerden sağlanacağını bildirdi.

Bu arada Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil yaptığı açış konuşmasında bu yılki bütçenin Türkiye'nin hatta dünyanın birçok meselelerle karşı karşıya bulunduğu bir döneme rastladığını bildirdi ve şöyle konuştu:

"Değişik ölçülerle her memlekette kendsini hissettiren anarşi ve enflasyon Türkiye'yi de önemli ölçüde etkisi altına almış bulunmaktadır. Ülkeyi feraha kavuşturmak için Cumhuriyet hükümetlerinin harcadığı çabalara devlet ve milletçe el ve gönül birliğiyle katılarak, bu güçlükleri geride bırakacağımıza şüphe yok-

(Devamı 7. Sayfada)

HABERİN İÇİNDEN

GÖSTERMELİK BİR BELGE:

1980 Bütçesi

Arslan Başer KAFAOĞLU

Türkiye'de "planlı" (!) ekonomi başlamadan bütçe denilen yasa-belge büyük önem taşırdı. Planlı denilen ama Türkiye ekonomisinin en karmakarışık dönemine girdiği 1965'den sonra bütçe bir yaz-boz tahtası haline getirildi. Ama kuşkusuz, 1980 bütçesi kadar hiçbir bütçe mizah şaheseri olamamıştı. Bu bütçede kesin

(Devamı 7. Sayfada)

TUTUKLU GENÇ KIZIN CİNSEL ORGANI JİLETLE DOĞRANDI

'Savcılığa götürüyoruz' diye cezaevinden alınan Gülden Gülkan akıl hastası erlerin koğuşuna konuldu

HABERİ 7.SAYFADA

Sağmacılar Cezaevi kadınlar koğuşundaki tutuklu ve mahkumlar 106 imza toplayarak işkceleri protesto ettiler.

Cezaevinde doğan bebeğin ölmesi üzerine

Mamak Cezaevi yöneticileri hakkında kovuşturma yapılması istendi

- Çocukları ölen anne ve baba savcılığa başvurarak tahliyelerini istediler

HABERİ 7. SAYFADA

Dur ihtarına uymayan bir turist öldürüldü

HABER MERKEZİ

Alemdar Piyerloti Caddesinde devriye gezen Engin Ödemiş, İsmail Çakırca, Ali Acar, İlhan Arslan ve Naci Parlak adlı erlerin "Dur" ihtarına uymadığı öne sürülen Fransız uyruklu Patrice Jean Bernard adlı bir turist öldürüldü. Erlerin Piyerloti Caddesinde bulunan Kanârya apartmanından gelen gürültüleri kontrol etmek üzere binaya yaklaştıkları sırada kaçmak isteyen Bernard'ı yakaladıkları ancak Ber-

(Devamı 7. Sayfada)

TİKP, Milli Güvenlik Bilgisi Öğretimi Yönetmeliğini sevinçle karşıladı

HABER MERKEZİ

Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Merkezince dün yapılan açıklamada Milli Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu tarafından onaylanarak Resmi Gazetede yayınlanan "Milli Güvenlik Bilgisi Öğretimi Yönetmeliği'nin sevinçle karşılandığı bildirildi.

Dış tehditlerin hızla arttığı ve o yüzden milletçe bir halk savaşına hazırlanılması gerektiği öne sürülen açıklamada daha sonra şöyle denildi:

"Başta gençliğimiz olmak üzere 50 milyon yurttaşımız topyekün di-

(Devamı 7. Sayfada)

Zamlar dünde protesto edildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Son "Ekonomik önlemlere"tepkiler yoğunlaşarak sürüyor Ankara'nın bazı ilçelerinde ve özellikle gecekondu mahallelerinde zamları protesto eden seri gösteriler yapılıyor.

Geçtiğimiz iki gün içinde, Ankara'nın gecekondu mahallelerinden, İncirli, Çinçin, Çalışkanlar, Altındağ'da yapılan

(Devamı 7. Sayfada)

GEL DE EVLEN GÖZÜM

Nikah'ta konuklara verilen şekerin en ucuzunun tanesi 7.5 liraya satılıyor. Ortalama fiyatlar ise 30–40 lira.

Evlerini milyonlarca liraya döşeyenlere yaraşır hazır mutfakların fiyatı 100 bin liradan başlıyor. Resimdeki gibi daha iyicesi ise 160 bin lira. Daha da iyileri var tabii!.

VARSILA HAY HAY YOKSULA VAY VAY

Tek odalı gecekondunun kirası 2 bin lira

- 2 ALYANSIN TUTARI SON DEVALÜASYONDAN SONRA 5 BİN LİRAYI BULDU. PIRLANTALARIN FİYATI İSE 50 BİN LİRADAN BAŞLIYOR.

HABER MERKEZİ

Yaşamın, her alanda insanları zorladığı şu günlerde en zor işlerden biri de yeni bir ev kurmak, yeni bir aile oluşturmak diye düşündük. Bu zorluk yine her zaman ve her şeyde olduğu gibi emekçiler, az gelirliler içindi. Bir evi, bir aileyi kurmak için zorunlu harcamaların dökümünü yaptık. Bu dökümde de, herşeye temel olan sınıf ayırımını esas almak bize yol gösterdi. Gördük ki bir burjuvanın evlenmesiyle bir emekçinin evlenmesinde harcanan para arasında korkunç farklılıklar var.

Çok derinlemesine ol-

(Devamı 7. Sayfada)

SON ROMANTİK SEVGİLİ

Suudi Arabistan, Camp David anlaşması konusundaki tavrını değiştirmiyor

ABD Pakistan ve Suudi Arabistan'la yaptığı görüşmelerden sonuç alamadı

- Carter'ın ulusal güvenlik danışmanı Brzezinski, Pakistan'a 400 milyon dolarlık askeri yardım yapacağını açıkladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Başkan Carter'ın ulusal güvenlik danışmanı Zbigniew Brzezinsk Pakistan'a yaptığı ziyarette iki ülke arasındaki ilişkilerin geleceğini belirleyecek görüşmelerde bulundu. Ancak, tam bir anlaşma sağlanamadı.

Brzezinski Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak'a A.B.D.'nin Pakistan a 400 milyon dolarlık askeri yardım yapmayı düşündüğünün bildirdi. Ancak, Ziya Ül Hak bu yardımı çok az bulduğunu en azından 2 milyar dolarlık bir yardım istediğini tekrarladı. Bunun üzerine görüşmeler şimdilik kesildi. Ancak yayınlanan ortak bildiride tarafların bölgesel ve uuslararası güvenlikle ilgili konularda daha derin inceleme yapacağı belirtildi.

Öte yandan Suudi Arabistan'ı ziyaret eden ABD Başkanlık özel temsilcisi Sol Linowitz Suudi Dişişleri Bakanı Prens Suud ve Veliaht Prens Fahd ile görüştü. Ancak,

(Devamı 7. Sayfada)

YORUM

ABD'nin yeni girişimleri

Emperyalist-kapitalist ülkeler yeniden üretimi sağlayabilmek için sürekli hammaddeye gereksinim duyarlar. Bu hammaddenin de en ucuz bir biçimde elde edilmesi kapitalistler açısından kuşkusuz bir tercih nedenidir.

Günümüzde pek çok üretim alanından temel girdi maddesi olan petrolün ise, bu özelliği nede-

(Devamı 7. Sayfada)

Güvenlik konseyi Zimbabve konusunda İngiltere'yi kınadı

NEW YORK (AJANSLAR)

Afrikalı üyelerin çağrısı üzerine toplanan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Zimbabve-Rodezya sorununu görüşmeğe başladı. Zimbabve'ye komşu olan ülkeler İngiltere'yi Londra anlaşmasını çiğnemek ve seçimlerin güvenliğini sağlamamakla suçluyorlar.

Üçüncü Dünya Ülkeleri tarafından Güvenlik Konseyi'ne sunulan ve Zimbabve'deki durumla ilgili olarak İngiltere'-

(Devamı 7. Sayfada)

Güney Lübnan'da çarpışmalar yeniden başladı

NEBATİYE (A.A.)

Güney Lübnan da, İsrail desteğindeki Hristiyan Birlikleri ile Filistinli gerillaların önceki gün ve dün gece karşılıklı olarak birbirlerini top ateşine tuttukları bildirildi. Olaylarda ölen olmadı, ancak Nebatiye kentindeki enerji santralının bombardıman da tahrip olduğu açıklandı.

Nebatiye yöresindeki 6 köy, bombardımandan büyük ölçüde zarar gör-

(Devamı 7. Sayfada)

DİSK'in genel grev kararını TÜRK-İŞ bugün ele alacak

ANKARA (ANKA)

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (DİSK) aldığı genel grev kararının Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu(TÜRK–İŞ) tarafından bugün değerlendireceği bildirildi.

Anka muhabirinin "DİSK genel grev için karar aldı. TÜRK -İŞ olarak bu konudaki düşünceleriniz nedir?" şeklindeki sorusunu cevaplandıran TÜRK–İŞ genel sekreteri Sadık Side şöyle konuştu:

"–Konu genel bir konudur. TÜRK–İŞ icra kurulu bugün genel merkezde bir toplantı yaparak konuyu değerlendirecektir. Bu nedenle benim kişisel bir görüş ifade etmem doğru olmaz..

Sanıyorum bugün bu konuda icra kurulu TÜRK–İŞ adına bir görüş belirleyecektir."

Anadolu Ajansı'nda iş akitleri gerekçesiz olarak feshediliyor

ANADOLU AJANSI

Atilla Onuk'un Süleyman Yağız'a gönderdiği iş akdinin feshine ilişkin yazı.

HABER MERKFZİ

Anadolu Ajansı Genel Müdürlüğü'ne Atilla Onuk'un getirilmesinden sonra çalışanlar üzerinde baskıların arttığı ve gerekçesiz olarak iş akitlerinin feshedilmeye başlandığı bildirildi.

Edinilen bilgilere göre, diğer devlet dairelerindeki kıyımlar Anadolu Ajansı'na da yansıdı. Atilla Onuk son olarak Anadolu Ajansı İstanbul Bölge Müdürlüğü İstihbarat Şefi Süleyman Yağız'ın iş aktini gerekçesiz olarak feshetti.

Atilla Onuk, Süleyman Yavuz'a gönderdiği yazıda, "Ajansımızla olan hizmet sözleşmenizin 31 Ocak 1980 tarihi itibariyle feshedildiğini üzülerek bildiririm. Bu fesihten doğan kanuni haklarınız bilahere hesaplanarak ödenecektir. Şimdiye kadarki hizmetlerinize teşekkür eder, bundan sonraki çalışma hayatınızda başarılar dilerim" dedi.

(Devamı 7. Sayfada)

TARİŞ'te sürgün ve kıyımlara hız verildi

İZMİR BÜROSU (DEMOKRAT)

Tariş'te çalışan devrimci işçiler basına yaptıkları yazılı açıklamada, MC hükümetinin kurulduğundan bu yana tüm emekçiler üzerinde yoğun baskı ve zulüm uygulanmakta olduğunu belirterek. 'Emekçileri susturup, hakim sınıfların sessiz köleleri haline getirmek, istiyorlar' dediler.

Baskı ve zulümlerin uzantısının Tariş'e de yansıdığını belirten Tarişli devrimci işçiler, açıklamalarını şöyle sürdürdüler.

"Tariş'e atanan Genel Müdür İ. Hakkı Gürün basın açıklamasında, hiç kimsenin işten atılmayacağını belirtmişti. Aynı şekilde, DİSK yöneticileri de direnişin kaldırılması gerektiğini öne sürerlerken benzeri güvenceyi vermişlerdi. Fakat daha ilk aşamada yüze yakın Paper-İş Sendikası üyesi işçi işten atıldı. Bununla da yetinmeyenler Tariş çalışanlarına arama bahanesiyle polisi ve askeri saldırttılar. Fakat işçilerin direnişiyle karşılaştılar."

(Devamı 7. Sayfada)

İnebolu Halkevi ve TÖB-DER şubeleri bombalandı, bir devrimci öldü

- KIRŞEHİR'DE FAŞİSTLERİN BİR DEVRİMCİYİ ÖLDÜRMELERİ ÜZERİNE OLAYLAR ÇIKTI. 3 KİŞİNİN YARALANDIĞI BİLDİRİLDİ.
- İSTANBUL'DA FAŞİSTELRİN SALDIRISINA UĞRAYAN CHP'Lİ BİR BAKKAL AĞIR YARALANDI
- ANKARA'DA FAŞİSTLERİN 3 GÜN SÜREYLE İŞKENCE YAPTIKLARI 2 GARSON AĞIR YARALI OLARAK BULUNDU.

HABERİ 4.SAYFADA

SELAM OLSUN

BÜLENT ÖZÜKAN

Yaşadığımız olaylar, Brecht tiyatrosunun kötü bir sahnesine dönüştü. Sahnedekilerin izleyicilerle iletişimi, illüstrasyonu son derece güçlü. Oyuna izleyici de katılıyor. Fakat oyun öylesine alışılagelmiş, oyuncular ise öylesine beceriksiz ve arsız ki, oyun ilerledikçe çekilmez oluyor. Oyuncular önce hakaret ve adeta küfür ediyorlar sahnede. Sonra izleyicilerin elinden sandöviçlerini, meşrubatlarını alıyorlar. Salondakiler şaşkınlıkla oyunun düzelmesini bekliyor. Oyuncular daha sonra oyunun bir bölümünde izleyicilerin cebine elini sokuyor ve cebindeki paraların yarısını alıyor.

Bazı izleyiciler oyunun büyüsüne kapılmış hâlâ dayanıyor. Bazıları hoşnutsuzluğunu belirterek kıpırdanmaya başlıyor. Oyuncular ve oyunu sahneye koyanlar öylesine yüzsüz ve arsız ki, kapıları kilitleyip izleyicileri tokatlamaya başlıyorlar...

Yaşadığımız bu oyun bundan sonra nasıl oynanmalı?..

Ankara Sanat Tiyatrosunun Ankara'da sahnelemekte olduğu "Oyun Nasıl Oynanmalı?" aynı soru üzerine kurulmuş başarılı bir oyun. Vasıf Öngören'in yazdığı, Rutkay Aziz'in yönettiği oyunda tüm AST çalışanlarının ortak başarısı sergileniyor. 50 milyonun uzunca bir süredir izlediği ve yaşadığı bir büyük oyun, 2 saate ve küçük bir salona sığdırılmış. Hem de oynanan oyunların pisliklerini izleyicilere aktararak...

Oyun nasıl oynanmalı?

Dönelim oyunumuza.

Oyun—bundan sonra— nasıl oynanmalı?

Oyunun sahneden hiç inmemesi isteniyor. Oyun öyle sürdürülmeli ki, kazanan, daha çok kazanan oyuncular olmalı. Ama oyun böyle sürerse başlayan kıpırdanmalar artacak ve izleyici ayaklanacak. Belki de oyuncuları sahneden indirip dövecek ve kapıları kıracak. Böyle bir sonuç, oyunu sahneye koyanların ve oynayanların en tehlikeli rüyası.

Öyleyse oyun nasıl sürdürülmeli?

Televizyondaki "5 Dakika" programından tanıdığımız ve yeniden AST'a dönen İhsan Sanıvar, Yeşilçam'ın ünlü bir yapımcısını oynadığı "Oyun Nasıl Oynanmalı?"'da şöyle diyor:

"Halka kolayca mutlu olacağı şeyler vermeliyiz. Filmlerimizi, izlediklerinde ağlasalar bile bir tad alabilmeliler. Bireysel umutlar vermeli, örneğin kısa yoldan zengin ve mutlu olabileceklerini göstererek oyalamalıyız. Gecekonduda yaşayan fakir bir kızın, çalıştığı fabrikanın patronunun oğluyla evlenebileceğini göstererek, yeni umutlar açmalıyız. Halka bu umutları verebilelim ki, bugünkü kazancımızı, rahatımızı sürdürebilelim."

Biz yine dönelim kendi oyunumuza.

Oyun —bundan sonra— nasıl oynanmalı?

İşçiler fakirleştiklerinden mi yakınıyorlar? Asgari ücret vergi dışı bırakılmalı. Böylece zam istekleri bir ölçüde devlet kasasından karşılanmış olur ve halkımıza oyalanacağı küçük bir umut verilmiş olur. Oyunu izlemeyi sürdürmesi için...

Memurlar zamlar karşısında ezildiklerinden mi yakınıyorlar? Katsayı 22 olsun. Oyunu izlemeyi sürdürmeleri için...

Halk konut sorunundan mı yakınıyor?

Önce teşvik edilsin. Sonra hiç olmazsa yeni bir gecekondu affı çıkarılsın. Tabii oyunu izlemeyi sürdürmeleri için...

Halk, günlük yaşantısından hoşnut değil mi?

Örneğin büyük kentlerimizde yaşayan dar gelirliler için ulaşım sorununa çözümler getirilmeli. Örneğin büyük işadamımız Vehbi Koç'un uzun süredir uzmanlarına hazırlattığı ulaşım planları yürürlüğe konmalı. Böylece duraklardaki otobüs bekleme çilesi azaltılarak işçi ve memurlarımızın yüzüne biraz tebessüm yapıştırılmış olur. Hem işçiler fabrikaya geç kalmadan gelmiş olur, hem de rahatlayan yollar otomobil satışını özendirir.

(Devamı 7. Sayfada)

YARADANA SIĞINIP

Al gülüm, ver gülüm

Can YÜCEL

Sayın Bülendoş IMF'nin karga burgacık reçetesi üzerine imal ettiği eczayı halka yutturup, kötü kişi olunca, Demirel makul bir matah sayılıyor, geçiyor iktidara. O da, çaresiz, aynı reçeteyi düzecek elbet. Ama ondan önce askercil bir ameliyat uygulanıyor. Rejim, mejim meselesi derken, herkes hizaya getiriliyor, susa durduruluyor. Bülendoş da rejimi kurtaracağım pozunda, özveri, gözveri diye suspus oluyor. Onbeş gün ortada yok. ülseri azmış! Arada bütün baskı yasaları birer ikişer çıkıyor! Olanlar olduktan sora CHP-den bir kirpilik! İktidar hazırlığı yapılmalıymış! Yahu, Demirel in yaptığını siz iki yıldır yapıp duruyorsunuz! Genel kaçkan çıkıyor "Güney Amerika ülkesi haline getiriliyoruz!" diye feryadı basıyor. Bre Allahın mübarek kulu, aklın neredeydi daha önce?... Sen de "Öyleyse geçin bari iktidara!" diyeceksin diğ mi? "Birleşin MSP ile!" Bir de bakıyorsunuz paketçi Turgut Özal'ın biladeri Korkut Özal fırlıyor meydanı merdaneye! "Böyle bir şey olursa, biz MSP'yi bölük pörçük ederiz!" diyor. Bu yüzden de halk ağzını havaya açıp kazığı hazmetme zorunda gösteriliyor. Bu toz dumanda Demirel yıpranacak, Bülendoş sevimlileşecek! Hadi buyur iktidara. O gelince ne yapacak? İMF'nin bundan sonraki reçetesini hap yapıp bize yutturacak! Hani bir çeşit AP–CHP koalisyonundan söz ediliyordu! Şimdi o iş olmayacak sanısı uyandırılıyor. Aslında bu muhalefet, iktidar dalgası altında yatan fiili bir ittifak ve ortaklıktır. Bu bir tahtıravalli. Biri inip biri çıkıyor halkın sırtına oturtulmuş kalasın üzerinde. Sanım o ki, iki büyük önder, geceleri karılarını memnun uyuttuktan sonra, birbirleriyle nefti bir telefonla konuşuyorlar.

Bunlar bizle çelik çomak oynuyor. Bu oyundan kurtulmanın yolu bizim çelikleşmemiz, sağlam örgütlenmemizdir. O zaman işte bizi ordan oraya savuran çomak kırılacaktır.

Devrim ve sosyalizm yolunda Halkın Kurtuluşu için mücadele ederken 20 Ocak günü MHP-ÜGD'li faşistlerce katledildi

Anısını mücadelemizde yaşatacağız.

DÜZGÜN YILDIZ (1963 - ....)

ADANA DÖRTYOL Devrimci Arkadaşları

Demokrat: 433

DEVRİMCİ SOL'UN FAŞİZME KARŞI MÜCADELESİNDE YİTİRDİK

UNUTULMAYACAK

MUSA ÖZNUR 1957 - ....

İ.T.Ü Devrimci Öğrencileri

Demokrat: 431

DEVRİMCİ SOL'UN FAŞİZME KARŞI MÜCADELESİNDE YİTİRDİK

UNUTULMAYACAK

MUSA ÖZNUR 1957 - ....

İ.T.İ.A. Devrimci Öğrencileri

(Demokrat: 432)

HALKIN DİLİNDEN

Okurlarımıza

Değerli okurlar,

Demokrat, çok çetin koşullar altında yayınına başlarken tek güvencesi ve dayanağı emekçi halkımızdı. Demokrat halkı aldatmayacaktı, yalan-dolan haberlerle insanları kendi gerçeğine, ülke gerçeğine yabancılaştırmaya çalışmayacaktı. "Yaşamın her alanında ve ülke yönetiminde işçi sınıfının ve emekçi halk kitlelerinin söz ve karar sahibi olmasını gerçek bir demokrasi ilkesi olarak" savunacaktı.

Bu inancımız bizleri yanıltmadı. Yayına başlar başlamaz yurdun dört biryanından kucak kucak mektup yağmaya başladı. Hemen hepsinde kutlamalar, güven dolu, inanç dolu ifadeler.... Ödünsüz yayına, doğru yayına halkımızın ne denli susamış olduğunun somut belgeleriydi bunlar.

Bu ilgi, bu güven DEMOKRAT emekçilerini gönendirdi, güçlerine güç kattı. Her geçen gün daha da artarak bize ulaşan mektupların bir bölümü beğenilerinin yanında DEMOKRAT'a değerli katkılarını önerirken, bir bölümü de ülkemizin çeşitli sorunlarını dile getirmektedir

Yer darlığı nedeniyle bu mektupların bir bölümünü yayınlayamadık. "Halkın gözü, kulağı sesi" olmasını istediğimiz DEMOKRAT için bu bir kayıptı ve DEMOKRAT emekçilerini üzen başlıca konulardan birisiydi.

Şimdi bu teknik zorluğu da yenmiş durumdayız. İkinci sayfanın orta sütunlarını tümüyle "Halkın Dilinden" başlığı altında okuyuculara ayırmış bulunmaktayız.

Bu yeni düzenlemede halkın sorunlarını, dert ve dileklerini halkın kaleminden dile getirme amacındayız. Böylece okuyucularımızın da bu konudaki sürekli uyarılarına önerilerine ve isteklerine yanıt vermenin ayrıca rahatlığı içindeyiz.

Ancak bizim de siz okurlarımızdan dileklerimiz olacak. Mektuplar soyut teorik konulardan, uzun tahlillerden uzak olmalı. Özellikle bildiri üslubundan ve bildiri havasından özenle kaçınılmalı Konular yalın, özentisiz bir dille anlatılmalı. Sorunlar ve çözüm önerileri dile getirilmelidir.

Her okuyucu kendisini bulunduğu yörenin bir gazetecisi, bir yazarı olarak görmeli. Her yörede halkımızın binbir derdi, sorunu, özlemi vardır. O nedenle, yaşanmış, gözlenmiş, algılanmış olaylar anlatılmalı, Olanak varsa konular fotoğraflarla, somut belgelerle pekiştirilmeli.

Işçileri, köylüleri, memurları, esnafı, öğretmenleri, öğrencileri, teknik elemanları, gençliği aydınları "HALKIN DİLİNDEN" sayfasına yazmaya çağırıyoruz.

Saygılarımızla.

Demokrat

Not: Mektuplarınızı, Demokrat Gazetesi, Halkın Dilinden Köşesi, Çatalçeşme Sokak No: 50 Cağaloğlu — İSTANBUL adresine gönderiniz.

Öğretmenlere ve bir öğretmenimize açık mektup

Kızıyorum sana
sana kızıyorum öğretmenim
elimde değil, kızıyorum işte!
bana dünyanın nasıl döndüğünü öğrettin
içinde dönen dolapları öğretmedin
Kızıyorum sana öğretmenim..
pamuğu öğrettin,
tohumunu toprağını ve de çiçeğini,
onu toplayan
nasırlı ellerin yoksulluğunu
hele sırtüstü yatıp, hazır yiyenleri;
Öğretmedin öğretmenim?
madenleri öğrettin;
bizdeki ve tüm dünyadakini
ne kadar çıkarıldığını öğrettin
teşekkür ederim.
kimin çıkardığını
Aslan payını aldığını,
aracıyı, tefeciyi, işbirlikçileri
Öğretmedin Öğretmenim!...
Sivrisineği, tahtakurusunu
Kan emen hayvanları öğrettin
-kendimi korumaya çalışıyorum
Hayvanlardan
Sömüren insanlardan
Öğretmenim!...
bizi iliklerimize dek soyan
vampir gibi üstümüze çullanan
emperyalizm düşmanını
gözümle görüyorum
soluk alışlarımızda duyuyorum.
İşte bunları diyorum öğretmenim.
Bunları niye öğretmedin diyorum.
Hak bildiğin yolda şaştın
korkusuzdun korktun
güçlüydün sustun
neyini kaybetmekten öğretmenim?

• Ve biz sana kızamıyorduk öğretmenim, bu nedenle aldılar seni, ah bize bir sorsalardı, bir sorsalardı! Kürsün boş şimdi....

BEYOĞLU FINDIKLI LİSESİNDEN BİR GRUB ÖĞRENCİ

Demokrat'a

● Çıkardığınız Demokrat yani bizim gazetemiz geniş ilgi gördü. Son günlerde böyle bir gazeteye gerçekten ihtiyaç vardı.

Bazı gazeteler diğer burjuva gazeteleri gibi faşistlere ülkücü demekten kendini alamıyor. Ve Televizyonun verdiği haberleri tekrarlamakla yetiniyor. İlerici haber ve olaylara kısa kısa yer ayırıyor.

Demokrat çıktığı günden beri izlediğimize göre kitle gazetesi olmaya özen gösteriyor, tabana yönelik haberleriyle devrimci gelişmelere sansür uygulamadan geniş yer veriyor. Bu ilgi çekmektedir. Bu yolda halkımızın dikkatini çekmiştir. Umarız bu yolda ilerler.

Kahraman Maraş katliamını boykot eyleminde kıyım yapılan öğrenci ve öğretmenlere gösterdiği ilgiden dolayı teşekkür ederiz.

Demokrat'ın Dünyada ve kentlerdeki gelişen olayların yanı sıra ülkemizin uzak köy ve ilçelerindeki uyanışın ve kıpırdanışın buralarda yaşayan emekçi halkımızın sorunlarının kendi ağızlarından dile getirilmesine çalışacaklarından hiç kuşkumuz yok. Ancak şunu da biliyoruz Demokrat büyük güçlük ve engellerle karşı karşıyadır. Yalnız biz devrimciler olarak Demokrat'ın yanında olacağız ve onu omuzlarımızda büyütüp işçi sınıfının ve emekçi halkımızın gazetesi olarak sesini yükselteceğiz.

Gazetenizin yayın hayatına girmesi gerçeklerin halka yansıması açısından Devrimci, Demokrat ve tüm ilericileri sevindirmiştir. Gazeteniz her yerde olduğu gibi ilimizde de aranan bir gazete olmasından dolayı Gazetenizin yayın hayatına girmesinde emeği geçen tüm dostları kutlarım.

BEKİR DALGALI
KÖY-KOOP BİRLİĞİ BAŞKANI
KIRŞEHİR

● Yeni çıkan Demokrat adlı gazetenin Türkiye halkının anti-emperyalist anti-faşist mücadelesinde haklı bir yere ulaşacağına inanıyorum.

A.BAĞARDI— ESKİŞEHİR

● Kemal Paşa Lisesinde demokratik ortaöğrenim kavgası veren Devrimci Öğrenciler olarak Demokrat'ın çıkışını çok olumlu bulduk ve Demokrat'ı destekliyoruz.

KEMAL PAŞA LİSESİ
DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

● Demokrat'a emekçilerin yanında verdiği uğraşısında başarılar dileriz.

N.DEMİREL VE ARKADAŞLARI-BİGA

● Bizlere ayırdığınız sayfalar için teşekkürler...

M.K. GÜÇ — FATİH, İSTANBUL

● Demokrat'ın kafa ve kol emekçilerine en içten selamlarımızı sunar, bundan sonra omuz omuza olacağımızı iletiriz.

A.ŞEKER — İSTANBUL

● Eğitim Emekçilerinin bir bireyi olarak, sömürüden uzak bir dünya için seçkin kadronuz tüm DEMOKRAT emekçilerinin uğraşılarında başarı ve devamlılık diler, içten selamlarımı yollarım.

İ.GÖKÇEGÖZ — İSTANBUL

● Ülkemiz şartlarında yıllardır boşluğu bilinen ve özlemini duyduğumuz halktan yana bir günlük gazeteye kavuşmanın sevincini yaşıyoruz.

"Halkımızın Gazetesi" olma mücadelesinde elele, gönül gönüleyiz.

ESKİŞEHİR'DEN BİR GRUP DEVRİMCİ

● Demokrat Gazetesine devrimci selamlarımızı iletmeyi ve haklı kavgasında başarı dilemeyi borç biliriz.

BİGA LİSESİ DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

● Demokrat'ı bağrıma basmanın sevinci içersindeyim. Bizleri böyle bir gazeteye kavuşturan Demokrat'ın bütün yazar ve çalışanlarını yürekten selamlarım.

S.OLGAR

● Basındaki büyük boşluğu dolduracak, özlemini çektiğimiz, sorunlarımıza göz-kulak olan ve ses veren Halkın Gazetesi "Demokrat" artık var.

Evet, Basında büyük bir adım attınız. Sizi kutlarım. Bu adımlar hızlanmalıdır. Demokrat yücelmelidir. Selam olsun halkın sesini yükseltenlere...

C.TOKGÜL — ADANA

● Tüm devrimci güçlerin, Demokratların, ilericilerin "Demokrat" gazetesinin çıkışını ve yayımını destekleyeceği tartışma götürmez bir gerçektir.

ADANA DENİZLİ MAHALLESİNDEN
BİR GRUP DEVRİMCİ

● Demokrat'ın başarısı bizim başarımızdır. Demokrat'ın zaferi bizim zaferimizdir.

Demokrat'a yayın hayatında başarılar dileğiyle...

H.CEYHUN-KONYA EREĞLİSİ

● Gazetemiz Demokrat'ı yayın hayatına başlattığınız için sizi kutlarım

C.METE

● Uzun bir süredir, kendilerine "halktan yanayım" diyenlerin emekçi halk ve sosyalistlerin üzerinde yarattığı olumsuz etkiyi giderecek olan ve bu alanda ortaya çıkan boşluğu dolduracak olan hepimizin güncesi Demokrat'ımız nihayet çıktı.

Mücadelenize Anadolu'dan omuz verilecektir. Kuşkunuz olmasın

Devrimci Selamlar

O.N.KOÇAK — KARAMAN, KONYA

● İşçilerin, köylülerin ve tüm emekçilerin artan hayat pahalılığı karşısında ezildiği günümüzde, yayın hayatına başlamış olan Demokrat'a devrimci selamlarımızı bildirir, yayın hayatında başarılar ve mücadele dolu yıllar dileriz.

OĞULCUK KÖYÜ
DEVRİMCİ GENÇLERİ

● Halkın gözü, sesi, kulağı olan böyle bir gazeteyi çıkarmak girişiminde bulunduğunuz için tüm Demokrat ailesine teşekkür eder, başarılarınızın devamını dilerim.

Y.SÖNMEZ-KALEİÇİ-EDİRNE

● Devrimci mücadelemizi gerçeğe uygun olarak yazdığınız için haklı olarak gururlanıyoruz. Devrimci mahkumlardan hepinize selamlar...

YOZGAT, ŞEFAATLİ CEZAEVİ

TARTIŞMA ALANI

Sporda şovenizm ve olimpiyat'ın mantığı

Tului SÖNMEZ (Hukukçu)

Savaşın mantığı nedir ki? Var mıdır? ..

İnsan sevgisinin (hümanizmanın) ilk büyük ustalarından, İzmirli Homeros'un anlattıklarında ve eski Yunan Mythoslarında, ilk Olimpiyat şöleni, tanrılar tanrısı Zeus'un babası Kronos'la barışması üzerine yapılmıştır.

Baba tanrıyla, onun erkekliğini yok ederek, tahtına konan oğul tanrı Zeus'un barışmaları üzerine, Olimpiyat'ın barışı simgeleyen kutsal ateşi yakılmış, her ülkeden gelen yiğitler "Daha hızlıya, daha yükseğe, daha güçlüye..." doğru, spor alanlarında kardeşçe yarışmışlardır.

Olimpos'un doruklarındaki tanrıların çok hoşuna giden bu spor şöleninin, her dört yılda bir yinelenmesi kararlaştırılmış ve barışı simgeleyen bu gelenek M.S. 392 yılına kadar süregelmiş.

Ancak o yıllarda kendi imparatorluğunu tüm ülkelere yaymak sevdasına düşen imparator Theodosus, tüm ülkelerin en yiğit gençlerini, barış içinde bir araya getirerek spor alanlarında, şölenlerle kardeşçe mücadeleye çağıran Olimpiyat oyunlarını, imparatorluğunun yüce çıkarlarıyla bağdaşmaz görüp yasaklamıştır, tıpkı günümüzde görüldüğü gibi.. Çünkü uzayda vakum nasıl dünyamızın yaşam dolu havasından hoşlanmazsa, imparatorlar da barıştan o biçim hoşlanmazlar.

Sonradan, hümanizm, yani insan sevgisi temelleri üzerinde yücelmeye başlayan evrensel barış ideali, İlkçağ uygarlıkları imparatorlarla yıkılırken, imparatorluklar da bilgi düşmanı barbar ordularınca yağma edilerek, tüm Avrupa Ortaçağ'ın kapkara cübbesi altında asırlarca ışıktan yoksun, fanatizmin karanlıklarında engizisyonlar içinde yaşadı. Ona (insanca) yaşamak denebilirse...

Yüzyıllar sonra hümanist düşünce karanlıklar içinde yükseliyordu.

1896 yılında Atina'da büyük sporsever, yani büyük barışsever Baron Pierre de Coubertin modern Olimpiyat'ları açarken, tüm dünya gençlerini barışın simgesi olan kutsal Olimpiyat meşalesinin ışığı altına çağırıyordu.

— Bu barış spor şölenine "...katılın..." diyordu, "Olimpiyadlarda önemli olan kazanmak değil, başarılı mücadeledir" diyordu Baron Pierre de Coubertin.

Bu sözcüklerin evrensel anlamı şudur: Olimpiyad bir spor şölenidir, Olimpiyad stadyumları, insan soyunun yüceldiği, barış idealinin gerçekleştiği, tüm dünya gençlerinin kardeşçe yarışacağı kutsal alanlardır.

Bu demektir ki, politikalar ve onların kötü sonuçları savaşlar, Olimpiyadları durduramayacaklardır. Tersine Olimpiyadlar politikayı ve savaşları durduracaktır. İşte Olimpiyadların kutsal ve evrensel ideolojisi ve gerçek mantığıbudur. Savaşın ve militarizmin mantığı yoktur denir, ama Olimpiyadın üstün bir mantığı vardır: İnsan soyunun yücelmesi ve barış.

Dört yıl önce Montreal'de modern Olimpiyat'lar 21. yarışlarındayız. Renk, her ırk, her dil ve milletin insanları heyecanla yürüyordu, büyük stadyuma. İnsan kendi soyunun başarılarını kutlamaya geliyordu.

Türkiye'den Kanada'ya Montreal'e gelmiştim, adım adım ölçmedim ama yaklaşık 30 bin km'lik bir yoldan gelmiştim. Stadyuma büyük bir heyecanla giriyorduk ve kendimi asla yabancı hissetmiyordum.

Üstelik kendi milletimden hiç bir şampiyonu alkışlayamayacağımı ve alkışlayacağım her şampiyonun başka bir ulustan olacağını bildiğim halde kendimi hiç yabancı hissetmiyordum. Stadda etrafımda oturanların hiç birinin ne ismini ne de hangi milletten olduklarını bilmiyordum. Ancak onlarla aramızda ortak bir heyecan ve duygu birliği olduğunu kuvvetle hissediyordum. Bu insan sevgisinin bir yönüydü. Bu insanın kendi soyunun başarısına duyulan bir inanç, bir saygıydı.

Hangi milletten olursa olsun şampiyonları birlikte alkışlıyorduk. Ancak yarışmalar ilerledikçe, acı gerçeği gördüm ve yanıldığımı anladım. Stadyumun hemen hemen yarısı Amerikalılarla doluydu. Onlar için Montreal bir adımlık yerdi.

Seri ve kalifikasyon yarışmaları bittikçe finallerin tansiyonu içine giriliyor, o güne kadarki dünya ve Olimpiyad rekorları perişan ediliyor, sportif heyecanla stadyum çalkalanıyordu. Ne var ki bu alkış-kıyamet zamanla anlaşılmaz bir hale geliyordu. Örneğin, 25 Temmuz günü öğleden sonraki yarışlardan itibaren Olimpiyad ve dünya rekorları ard arda kırılıyordu. İlk dünya rekorunu hanımlarda Federal Almanya timinden 100 m'de 11.08 Richter kırarken, Küba'dan gelen Juantorena isimli ilah gibi bir atlet 800 m'yi 1.43.50'de koşarak yeni bir dünya rekoru kırıyor ve hayranlıkla alkışlanıyordu. Bu alkışlar insanca bir tonda ve dozdaydı. Sonuncu gelen, ancak mücadeleyi elden bırakmayan atletler de alkışlanıyordu.

O sırada stadyumda bütün tonların üstünde, sportif alçakgönüllülükten yoksun delice çığlıklarla beraber bir alkış salvosu koptu. Ne olduğunu anlayamadık önce. Sonra gördük ki, bir Amerikalı zenci uzun atlamış. Derece de hayli düşük. Aynı gün başka bir Amerikalı zenci atlet Mores 400 m engellide 47 saniye ile Dünya rekorunu kırdığında da diğer hiçbir milletin dünya rekorunu kıran atletine nasip olmayan bir gürültüyle alkışlanıyordu.

İŞTE o zaman Olimpiyat'ın mantığını ve amacını bir kere daha düşünmek gerekiyordu. Bu açık bir şovenizmdi, bir fanatizmdi.

İnsan neslinin üstün başarısını gösteren bir atlet, bir insan değildi alkışlanan, adeta büyücü renklerle boyanmış bir büyücüydü alkışlanan. Atlet değil, sırtında taşıdığı formanın renkleriydi alkışlanan.

İşte bu kerteye gelince ve bir Olimpiyat seyircisinin mantığı şovenizmi yakıp ötesine geçemeyince bu oyunun mantığı da şovenizmin varacağı yere yani insanın insana karşı olması yani savaşın mantığına dönüşmüyor muydu? Oysa sporun gerçek idealine, barışa sahip çıkan insanlarla doludur dünyamız.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı büyük sportmen Lord Killanin diyor ki: "Olimpiyatlar Moskova'da yapılacaktır. Aksi halde bu büyük spor şöleninin espirisi kaybolur. Bu nedenle spor ile politikanın karşılaştırılmasına şiddetle karşıyım..."

Fransız Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı Claude Collard, "Spor politikasının üstünde kalmalıdır" derken, Sir Denis Fallows, "Biz İngiltere olarak kesinlikle Olimpiyat'lara katılacağız..." Federal Almanya hükümet sözcüsü Armin Gurnwald "Spor ile politikanın birbirine karıştırılmasına biz öteden beri karşıyız..." diye haykırıyordu

ÖTE yandan ise, sadece ticari çıkarları için Amerikan politikasının dümen suyuna giden Kanada gibi bazı devletler, Olimpi-

(Devamı 7. Sayfada)

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

4 ŞUBAT

1971 PETROL–İŞ SENDİKASI ÜÇ YABANCI ŞİRKETTE GREV BAŞLATTI

Türkiye Petrol İş Sendikası, toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşamadığı yabancı petrol şirketlerinden Mobil, Shell ve BP'ye ait işyerlerinde kademeli olarak greve başladı. Grevin ilk kademesinde pazarlama, depolama ve satış faaliyetleri durduruldu. İkinci kademede ise arama sondaj ve rafinaj faaliyetlerinin durdurulacağı bildirildi

SİVAS DEVRİM OCAKLARI BAŞKANININ EVİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Sivas Devrim Ocakları Başkanı Avukat Kamber Risvanoğlu'nun evi ile yazıhanesine dinamit atıldı. Olaydan sonra bir açıklama yapan Risvanoğlu, "Mahalli emniyetin olaya ilgi göstermediğini ve faillerin aranmadığını" belirterek, kendisinin, durumu bir telgrafla İçişleri Bakanlığına duyurduğunu bildirdi.

1976 SEYDİŞEHİR'DE 4000 İŞÇİ GÖSTERİ YAPTI

Seydişehir Alüminyum Tesislerinde çalışan 4000 işçi, atölyeler kısım şefi Burhan Yavuz'un bir alt göreve atanmasını protesto etmek için gösteri yaptılar.

1977 HİLMİ ÖZTÜRK ÖLDÜRÜLDÜ

Hilmi Öztürk adlı genç, Dikmen'de ölü olarak bulundu. Öztürk'ün CHP Gençlik Kolları üyesi olduğu belirtildi. CHP İl Gençlik Kolu Başkanı Mehmet Keskin ve İl Başkanı Teoman Köprülüler, olay üzerine bir açıklama yaparak partili gencin "Ekonomik ve Demokratik Haklar" mitinginin duyuru afişlerini asarken vurulduğunu bildirdiler. Köprülüler ve Keskin açıklamalarında Hilmi Öztürk'ün beyaz Murat marka bir otomobilden açılan ateş sonucu öldürüldüğünü, kendisinin uzun zamandan beri faşistlerce tehdit altında bulunduğunu, tehdit edenlerin isim ve kimlikleri Emniyet görevlilerinde olduğu halde haklarında takibat yapılmadığını söylediler.

Bu arada ölen gencin yanında bulunan arkadaşları, polis tarafından görgü tanığı olarak çağrıldıkları halde, Öztürk'ü kendilerinin öldürdüğünü söylemeleri için kendilerine ağır işkence yapıldığını açıkladılar. Gençler ayrıca polisin yaptığı resmi açıklamada Öztürk'ü kendilerinin öldürmüş olduğunu bildirdiğini, bunu üzüntüyle karşıladıklarını belirttiler.

1978 ODTÜ ÖĞRETİM ÜYELERİ DERNEĞİ BAŞKANI SALDIRIYA UĞRADI

ODTÜ Öğretim Üyeleri Derneği Başkanı Dr. Yakup Kepenek, öğle saatlerinde, arabasına bineceği sırada bir faşistin saldırısına uğradı. Kurşunlar Kepenek'in arabasına isabet etti. Yakup Kepenek, kurşunlama olayından sonra saldırganın peşine düştü ancak yakalayamadı. Kepenek olaydan sonra bir açıklama yaparak, saldırganın ODTÜ'den atılan faşistlerden biri olabileceğini bildirdi.

Komisere karşı geldikleri gerekçesiyle gözaltına alınanlar halkın tepkisi üzerine serbest bırakıldı

HALKI COPLAYAN KOMİSER GÖREVDEN ALINDI

● İLÇE HALKI POLİS VE JANDARMA KARAKOLLARININ ÖNÜNDE PROTESTO GÖSTERİLERİ YAPARAK ÇOCUKLARININ SERBEST BIRAKILMASINI VE KOMİSERİN GÖREVDEN ALINMASINI İSTEDİ

Çokobirlik'in İskenderun'a 10 KM. Uzaklıkta bulunan Çırçır Fabrikası'nın kış ortasındaki kırık camları ve burada çalışmak zorunda bırakılan işçileri... Ekmek-soğana talim ettirilerek, toplu sözleşmeden doğan 3-5 kuruş hakları dahi çok görülen çırçır işçileri....

BEŞİKDÜZÜ—TRABZON (DEMOKRAT)

İlerici olarak bilinen kişilere hiç neden yokken copla saldırıya geçen Komiser Ahmet Kuru halkın toplu muhalefeti üzerine görevinden alınarak yerine Eynesil'den bir komiser verildi. Bu arada komisere karşı geldikleri öne sürülerek Halkı isyana teşvik etmek suçlamasıyla gözaltına alınan ve aralarında DEMOKRAT Beşikdüzü Muhabiri ile İSTA Ajansı Muhabiri nin de bulunduğu 8 kişi halkın toplu gösterileri karşısında serbest bırakıldılar.

Bilindiği gibi komiser Ahmet Kuru, geçtiğimiz ocak ayının 24'ünde, devrimci olarak bilinen bir topluluğa saldıran bir grup sağ eylemciyi bırakıp saldırıya uğrayan kişileri coplayarak dövmüştü. Coplanan kişilerin kendilerini savunması üzerine de ' Halkı isyana teşvik suçlamasıyla aralarında iki muhabirin de bulunduğu 8 kişi gözaltına alınmıştı.

Komiserin sözkonusu yanlı ve haksız tutumuna karşı çıkan ilçe halkı Polis ve Jandarma karakollarının önlerinde toplanarak çocuklarının serbest bırakılmasını ve komiserin görevinden alınmasını istediler. Gözaltındakiler Vakfıkebir'e gönderilince bu kez de gösterilereni Vakfıkebir C. Savcılığı önünde de sürdürdüler. Gözaltındakilerin serbest bırakılması isteğini tekrarladılar. Halkın ısrarlı gösterileri karşısında gözaltındaki kişiler bir süre sonra serbest bırakıldı.

Serbest bırakılan çocuklarıyla birlikte Vakfıkebir'den Beşikdüzü'ye dönen topluluk "Kahrolsun Faşizm", "Yaşasın eylem birliği" diye bağırdıktan sonra olaysız dağıldı. Öte yandan halkın tepkisi üzerine komiser Ahmet Kuru Beşikdüzü'nden alınarak onun yerine Eynesil'den bir komiser gönderildi.

Kırklareli'de 16 demokratik örgüt anti-demokratik uygulamalara son verilmesini istedi

KIRKLARELİ (DEMOKRAT)

16 demokratik kitle örgütü basına yaptıkları ortak açıklamada, demokratik hak ve özgürlüklerin son baskı yasalarıyla rafa kaldırıldığını, hergün binlerce memur ve işçinin kıyıldığını, faşist baskı ve terörün giderek arttığını, 3. MC'nin son zamlarıyla halkın yaşam koşullarının dayanılmaz boyutlara ulaştığını belirttiler.

TÖB DER'li öğretmenler üzerindeki baskıların giderek yoğunlaştığı, Kırklareli TÖB DER Şubesiyle sırf aynı binada olmasından dolayı mahalli öğretmenler derneğinin de kapatılarak öğretmenlerin dağıtılmak istendiği ifade edildi.

Kırklareli YSE bölge müdürlüğünde yasalara uyulmadığı, 14 ocak 1980 günü 51 işçinin işten atıldığı, yasa gereğince 6 ay içinde yeni işçi alınmaması zorunluğuna karşın işyerine faşistlerin doldurulduğu, DSİ müdürünün görevinden alınarak aynı uygulamanın DSİ ve MTA'da da sürdürüldüğü belirtildi.

Fındıklı'da halk cezaevindeki devrimcilere sahip çıkıyor

"Onlar bizim gözümüzün ışığı, kolumuzun kuvvetidir" diyen Fındıklı halkı, Cezaevindeki devrimcilere iletilmek üzere aralarında pirinç, zeytin, yumurta, yağ, sebze ve meyva topluyor. Dileyen de parasal yardım yapıyor.

FINDIKLI—RİZE(DEMOKRAT)

Demirel Hükümeti'nin kurulmasıyla birlikte Fındıklı'da da baskı ve aramaların arttırıldığı, gerekçesiz gözaltına alma eylemlerinin sürdürüldüğü bildirildi. Maraş katliamını protesto eden, baskı yasalarına karşı özgürlükleri savunan ve zamlara karşı direnenlerin cezaevlerine konduğu belirtildi.

Fındıklı halkı Demirel hükümetinin zulmüne uğrayan devrimcilere sahip çıktı. Cezaevindeki devrimciler adına bir yardım kampanyası açtı. Kampanya, beklenmedik bir şekilde ilgi gördü. Halk devrimciler için, "Onlar bizim gözümüzün ışığı, kolumuzun kuvvetidir" diyerek, yiyecek ve para yardımında bulundu. Kampanyada toplanan pirinç, zeytin, yumurta, yağ, meyva vb. yiyecekler cezaevine iletildi. Tutuklu ve hükümlüler, yiyecek yardımının ötesinde, halkın cezaevindeki devrimcilere sahip çıkmasının son derece anlamlı olduğunu ve coşkuyla karşılandığını belirttiler.

Adana DSİ'de 733 işçinin işine son verildi 8 yönetici de sürüldü

ADANA(DEMOKRAT)

Adana DSİ 6. Bölge Müdürlüğünde her yıl süreklilik gerektiren işlerde zincirleme sözleşmelerle çalıştırılan ve kadrolu işçiler gibi işlem gören DİSK'e bağlı TEK GES-İş Sendikası üyesi 733 işçinin, 1.2.1980 gününden itibaren geçerli olmak üzere işlerine son verildiği bildirildi.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Abdullah Bakır ve TEK GES İş Sendikası Adana Şube Başkanı Erdinç Kent, Demirel hükümeti tarafından DSİ 6.Bölge Müdürlüğüne getirilen Ülkü Sayın'ın göreve başlamasıyla birlikte bölge müdürlüğünde işçi memur ayrımı yapmadan sürgün ve kıyımların bütün hızıyla sürdürüldüğü açıklandı.

TEK GES-İŞ üyesi 733 işçinin işten atılmasını, Bölge Müdürü Ülkü Sayın'ın MHP eğilimli Tes-İş Sendikası Başkanıyla birlikte planlayarak uygulamaya koyduğu öne sürüldü.

Bu arada emniyet ve Jandarma görevlilerinin 28.Ocak 1980 günü DSİ 6.Bölge Müdürlüğü çevresini kordon altına alarak işçilerin dolaplarına varıncaya kadar bir arama yapıldığı belirtilen açıklamada, işine son verilen işçiler arasında Sendika sekreteri ile yönetim kurulu üyesi Mastafa Yücel ve Atilla Gökçe'nin de olduğu bildirildi. DSİ 6.Bölge Eski Müdürü Rafi Özencinin Genel Müdürlük emrine, bölge müdür yardımcısı Necdet Erdinç in Samsun'a, Mersin baş mühendisi Abdullah Gökbudak'ın Karaköse'ye, Silifke başmühendisi Teoman Karaduman'ın Samsun'a, İdari işler amiri Fikri Hasözgü'nün Edirne'ye, personel şefi Sadık Derici'nin Kars'a, İkmal şefi Ziya Değer'in Osmaniye'ye ve Anamur başmühendisinin ise Erzuruma sürüldüğü bildirildi.

GÖSTERGE

Karaborsa (2)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Karaborsa'ya değinen birinci yazımızda (Bkz. Demokrat, 1 Şubat 1980) karaborsa ile narh fiyatı arasındaki farktan en çok o malı üreten kuruluşların (fabrikaların) ya da, o malı üretim girdisi olarak kullananların yararlanacağını, bu nedenle "kara para" ile (hadi öyle diyelim) "temiz para"nın sadece silah, uyuşturucu madde kaçakçılığı gibi konularda ayrılamayacağını anlattık. Şimdi bu ana konuyu sürdürelim.

Eğer bir kamyonun resmi fiyatı ile serbest fiyatı arasında fark varsa, bundan en çok kamyon fabrikası yararlanır. Otomotivci dostlarımız hemen kaşlarını çatmasınlar. Bir kamyonun ilk kaparosunun alınmasından 30 ay sonra teslim edildiğini anımsayan çoktur. Böylece bu miktar para faizsiz kullanılmış olur. Otomotivci bu nedenle serbest fiyatla resmi fiyat arasındaki farktan en çok yararlanan kimse olur. Ayrıca gine geçmişte, malın bedelinin tamamının, teslimden aylarca önce ödendiği durumlar da anımsanmalıdır. Kaparoyu, ya da mal bedelini aylarca önce alan bir firma, kuşkusuz aradaki fiyat farkının "aslan payını" almış olmaktadır. Devlet işletmelerinde bile mal teslimi, mal bedeli aylarca tutulduktan sonra yapılmaktadır. Örneğin Erdemir, saç bedelini aylarca önce almakta ve teslim bazan 9 ay gecikmektedir. Burada da 9 aylık para değeri düşüşü ve faiz maliyetinden yararlananların başında, fabrika sahibi (ERDEMİR) gelmektedir.

Bu gibi masum örnekler dışında durum daha da karmaşıktır. Ancak bir malın fabrikatörü veya üreteni dururken, karaborsa farkını sadece aracıların kullandığını, bundan onların yararlandığını iddia etmek, ekonomi bilgilerine aykırıdır. Bunun böyle olması, yani aracının fabrikatörden daha çok pay alabilmesi için, fabrikatörün ya çok saf, ya da aracıya göre ekonomik açıdan çok daha zayıf olması gerekir ki bunlar somut verilere aykırıdır.

Şimdi kaçakçılık olaylarına ve buradan gelen "kara para" öyküsüne gelelim. Türkiye'de kaçakçılık denince önce akla vergi ve döviz kaçakçılığı gelir. Bu tip kaçakçıları özel kesimden soyutlama olasılığı yoktur. Burada "servet bildirimi" nedeni ile kaçak gelirler bedel takdirinin zor olduğu taşınmaz mallara kaydırılarak gözden ve denetimden kaçırılmaktadır. Herşeyin, girdilerin ve çoğunun karaborsadan alındığı bir ülkede, bir piyasada, imalatçının, gelir ve kurumlar vergisi yükümlülerinin vergi ve döviz kaçakçılığına bulaşmalarından, ve bunu taşınmaz mallara kaydırıp normal kaynak dağılımını bir daha bozmasından daha doğal bir şey olamaz. Türkiye'de taşınmaz malların normal yatırımlara göre prim yapmasının bir nedeni de budur.

Bu iki çeşit kaçakçılık dışında silah, uyuşturucu madde, devletin ürettiği mallardaki karaborsanın da bir para birikimini, bir finansmanı gerektireceği kuşkusuzdur. Bu kadar para ve finansmanın "kara para" denerek, diğer paralardan ayrılmasının olanağı yoktur.

Özetle: Karaborsa, göksel bir afet değildir. Ona ekonomik bilgiler disiplini içinde bakmayı bilmek gerekir.

Not: Devalüasyon ve zamlarda bizim dediklerimizin doğrulanması gelişiyor.

1) Zamlardan bir hafta sonra da yokluklar sürüyor (2 Şubat günlü gazeteler)

2) Gerek özel - ve gerekse kamu kesiminde transferler için Türk parası bulunamıyor. (1 Şubat günlü gazeteler)

3) Dış çevrelerden umulan destek yok. O kadar ki, bazı firmalar alacakları için uluslararası mahkemelere başvuruyor (1 Şubat günlü gazeteler)

Ve on günlük uygulama böyle... 100 gün sonra da böyle olacaktır...

Çoğunluğu asgari ücretle çalıştırılan

Çukobirlik'te 400 mevsimlik işçi sosyal haklarını alamadı

ADANA (DEMOKRAT)

Çukobirliğe bağlı Çırçır Fabrikalarında çalışan 400 mevsimlik işçi adına gazetemize yapılan yazılı açıklamada, toplusözleşmeden doğan sosyal haklarının bugüne kadar verilmediği belirtilerek, üyesi bulundukları Türk İş'e bağlı Teksif Sendikası'nın da haklarının alınmasında çaba göstermediği savunuldu.

İşçiler, Çukobirliğin K Maraş, Kırıkhan, Tarsus ve İskenderun'daki işyerlerinde asgari ücretle çalıştırıldıklarını, toplu sözleşmeden doğan sosyal haklarının ise gerekçe gösterilmeden bugüne kadar ödenmediğini öne sürdüler. Konuyu görüşmek üzere aralarında seçtikleri temsilcilerin Çukobirlik Genel Müdürü tarafından muhatap kabul edilmeyerek geri çevrildiklerini de belirten işçiler, "Üyesi olduğumuz sendika da durumumuzla ilgilenmemektedir" dediler.

Çalıştıkları işyerlerinin sağlığa aykırı koşullar taşıdığını İskenderun'a 10 km. uzaklıktaki çırçır fabrikasının kış ortasında camlarının kırık olduğunu, bu nedenle sık sık hastalandıklarını, tedavi olabilmeleri için kendilerine doktor gönderilmediğini, içme sularını bile işyerine 1,5 km. uzaklıktaki bir köyden temin ettiklerini açıklamalarında sergileyen işçiler, haklarının bir an önce verilmesini ve sağlık koşullarının iyileştirilmesini istediler.

Çukobirlik işçilerinin açıklaması şu satırlarla son buluyor

"Çukobirlik Çırçır fabrikalarında çalışan 400 işçi ekmek ve soğana mahkum edilmiştir. Ev kiralarını ödeyemeyecek, bakkala olan borçları yüzünden evlerine uğrayamayacak duruma getirilmiştir."

RAFET ALTAN (1947 - .....)

Devrimci Yolumuzun yiğit neferi
Devrimci öğretmenimiz
Rafet Altan'ı
Bir hastalık sonucu yitirdik.
Anısı DEVRİMCİ YOL'umuza ışık tutacaktır

KEŞANLI DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat: 434

ZEKİ ERGİNBAY 1948 - ....

Proletarya sosyalizminin yılmaz savaşçısı, anti-emperyalist, anti-oligarşik halk devrimi mücadelesinde yaşıyor, yaşayacak!...
Anısı, oligarşiye, faşizme, sömürgeciliğe karşı mücadelemize ışık tutuyor! FAŞİZMİ EZECEĞİZ!

KURTULUŞ SOSYALİST DERGİ

Demokrat 435

TKP REVİZYONİZMİNİ ELEŞTİREN KİTAP

"TKP ÜZERİNE"

ZEKİ ERGİNBAY
KURTULUŞ SOSYALİST DERGİ YAYINLARI

Demokrat: 436

"SEFAKÖY DEĞİL, CEFAKÖY"

Ve çocuklarımız, bizim çocuklarımız çöpün, çamurun içindeler.

Sefaköy çamur ve çöp içinde

Pınar ÜNSAL

Sefaköy'ün Söğütlüçeşme'sinde oturan yurttaşlar yoksulluktan, yolsuzluktan, süsuzluktan, çöplerin toplanmayışından nereden başlayacaklarını bilemiyorlar dertlerini sorunlarını anlatmaya.

Söğütlüçeşme yaklaşık 30 bin kişinin oturduğu bir yer. Burası bir yokluklar mahallesi haline dönüşmüş. Bu yokluklardan da en fazla etkilenen çocuklar. Okulların yarıyıl tatilinin uzatılması nedeniyle tüm çocuklar sokaklara dökülmüş. Üstelik yollar asfaltlı veya taş olmadığından bütün gün çamur içinde oynuyorlar. Bir de çöp sorunu var. Belediye çöpleri de uzun süre toplamıyor burada. Akşama kadar çöplerin içinde sanki bir çocuk parkındaymışcasına oynuyor bura çocukları.

Bir eve çağırıyorlar bizi. Kadınlar bir araya toplanmış sorunlarını konuşuyorlar. Fazla sormaya gerek yok. Zaten dolmuş içleri, anlatıyorlar.

"Hangi birine yanalım. Pahalılıktan çocuklarımızı doğru dürüst giydirip yediremediğimize mi? Öğretmenleri alınıyor. Okullar kapanıyor. Okuyamadıklarına mı yanalım? Yoksa akşama kadar çamurun çöpün içinde oynadıklarına mı?"

"Çocuğu evde tutamıyorsun ki. Arkadaşları dışarda. Fırlıyor dışarı o çamurların o çöplerin içinde vakit geçiriyor akşama kadar. Şu anda en büyük sorunumuz yolların yapılması. Belediyeye bütün başvurmalarımız sonuçsuz kaldı. Sefaköy oldu cefaköy".

"Belediye Başkanını biz yolumuzu yapsın, suyumuzu getirsin diye seçtik. Hiç bir iş yapmıyor. Gidiyoruz gidiyoruz hiç birşey olmuyor. Sularımız üç günde bir akıyor. Üstümüzü başımızı bile yıkayamıyoruz. Artık canımıza yetti. Ama biz bundan sonra yapacağımızı biliyoruz"

Söğütlüçeşme'li analar, bacılar şaşırmışlar ne yapacaklarını; "Belediye'ye gidelim" "Başkanı bir daha sıkıştıralım", "Kime başvursak?" diyorlar. Aynı, yurdun bir başka köşesinde bir süre önce kendileri gibi ana ve bacılar, çocuklar, emmilerin düşündükleri gibi Fatsa'lı yurttaşlar gibi, Fatsalılar kendi sorunlarını çözebilecek kendilerinden bir Belediye Başkanı seçmişler, yollarının yapımını da Belediye ile ortaklaşa çözmüşlerdi. Fatsa halkı "Çamuru kurutma" kampanyası açarak bütün yollarını istedikleri gibi çamurdan kurtarmayı başarmışlardı kendi çabaları ile. Bir güzel taş döşemişlerdi yollara.

Artık Fatsalı çocuklar çamurların içinde oynamıyorlar. Ana babalarının ortak çabaları sayesinde. Söğütlüçeşme'li çocuklar da bekliyor aynı çabayı.

TARSUS TEKNİK TARIM MÜDÜRLÜĞÜNDE PARTİZANLIK VE YOLSUZLUK

150 dekar alana sahip gösterilerek AP'li senatörün kardeşine 12 ton gübre verildi

TARSUS(DEMOKRAT)

Tarsus Teknik Tarım Müdürlüğü'ne eski müdür Tevfik Yılmaz'ın getirilmesinden sonra müdürlükte partizanlık ve yolsuzluk hareketlerinin yeniden başladığı ve bu uygulamalardan biri olarak, AP İçel Senatörü Talip Özdolay'ın kardeşine narenciye alanı olmadığı halde 150 dekar alana sahip gösterilerek 12 ton gübre verildiği bildirildi.

Yeni hükümetçe Tarsus Teknik Tarım Müdürlüğüne yeniden getirilen Tevfik Yılmaz'ın ilk işi, çevrede dürüst olarak bilinen müdürlükteki memurları pasif görevlere vermek oldu. Önceki iktidarca buradaki görevinden alınarak Burdur'a atanan ancak istifa ederek bu göreve gitmeyen Tevfik Yılmaz'ın bazı partililere usulsüz olarak gübre verdirdiği öne sürülüyor. Bu usulsüzlüğe örnek olarak da, Ziraat Mühendisliği kayıtlarında narenciye alanına sahip olduğu gözükmediği halde, 150 dekar alana sahipmiş gibi AP İçel Senatörü Talip Özdolay'ın kardeşine 12 ton gübre verilmesi gösteriliyor.

Dağ köylüklerine de usulsüz bir şekilde gübre dağıtıldığı ve AP'liler ile MHP'lilere öncelik tanındığı öne sürülüyor.

"Kendi kadrom ile çalışacağım" dediği belirtilen Teknik Tarım Müdürü Tevfik Yılmaz'ın Tarsus'un gübre ihtiyacı 13 ton iken, döviz ve hammadde yokluğundan bin 500 tona düşen eldeki gübreyi partizan bir tutumla kendi yandaşlarına dağıtması Tarsus'lu üreticilerin tepkisine neden oluyor.

Perşembe Öğretmen Lisesi eski yöneticileri faşistlerin silahlı saldırısına uğradı

PERŞEMBE—ORDU (DEMOKRAT)

Perşembe Öğretmen Lisesi eski yöneticileri Feridun Cevahir ile Cahit Çalışkan'ın birlikte kaldıkları lojman soyuldu. Soygunda yaklaşık yüzbin liralık kitap ve ev eşyasının çalındığı anlaşıldı. Soygunun, yeni yönetim tarafından okula yerleştirilen ve çoğu öğrenci olmayan faşistler tarafından yapıldığı öne sürüldü. Lojmana, pencere demirlerinin sökülüp camların kırılarak girildiği saptandı.

Soygundan sonra, kalan eşyalarını almak üzere okula giden TÖB DER Perşembe Şube Başkanı Feridun Cevahir ve Cahit Çalışkan, 15 kişilik bir grup faşistin silahlı saldırısına uğradı. Önce lojmanı silahla tarayan faşistler daha sonra slogan atarak eski yöneticilerin üzerine yürüdü.

Ancak silah attığı polislerce de görülen faşist Mehmet Mahpus Erpek ile faşistlerin olayı çarpıtmak için silah kullandığını iddia ettikleri Feridun Cevahir, Cahit Çalışkan, Erkut Yılmaz ve Tezcan Kalafat gözaltına alındı.

Gözaltına alınanlardan faşist Mehmet Mahpus Erpek tutuklandı, diğerleri serbest bırakıldı.

TEST KALİTE GİYİM SANAYİ İŞÇİLERİ:

TEKSİF arkadaşlarımızın işten atılmasına seyirci kaldı

HABER MERKEZİ

İstanbul Test Kalite Giyim Sanayi Fabrikasında çalışan 45 işçi adına bir açıklama yapan Adem Bitmez ve Naci Özcan aldı işçiler, bağlı oldukları Teksif Sendikasının, işverenin işçilere karşı giriştiği baskılara seyirci kaldığını, Yeni Bosna Şubesi Başkanı Ali Kurt'un ise, işyeri temsilcisi seçilmesine karşı çıktığını bildirdiler. İşverenin işyerinden bir işçiyi çıkardığı, işçilerin arkadaşlarının geri alınması için yaptıkları bir günlük direnişten sonra ise üç işçinin daha işten atıldığı belirtildi.

Anadolu Ajansı'nda baskı ve kıyımlar sürdürülüyor

İZMİR (DEMOKRAT)

Atilla Onuk'un genel müdürlüğe getirilmesiyle birlikte Anadolu Ajansı'nda da sürgün ve kıyımların hızlandırıldığı bildirildi.

Ajans'ın İzmir bölge müdürü Orhan İlhan'la muhabirlerden Jülide Çopur ve Tülay Cengiz hiçbir gerekçe gösterilmeden görevlerinden alınırken, Ankara'da da 5 basın emekçisinin görevlerine son verildi. İstanbul ve Adana'da da sayıları henüz saptanamayan pekçok gazetecinin işten atıldığı bildiriliyor. Kurumda yeni yeni sürgün ve kıyım listelerinin düzenlendiği öğrenildi.

İşten atılan gazeteciler adına açıklama yapan Tülay Cengiz, hiçbir gerekçe gösterilmeden işten atıldıklarını, bordroda isimleri olmasına karşın maaşlarını alamadıklarını belirterek: "Suçumuz namus ve onurumuzla çalışmak, halktan yana, halk için haber üretmektir" dedi.

Açıklamasına, A.A. İzmir Şube Başkanı Çetin Ören'in 4 gündür ortadan kaybolduğunu, kendisiyle görüşmenin mümkün olmadığını da ekleyen Cengiz: "Basın emekçileri, kendi sorunlarına sahip çıkmayan TÜRK-İŞ'e bağlı TGS'den ayrılıp, DİSK'e bağlı Basın-İş'te örgütlenmelidir" dedi.

Öte yandan basına bir açıklama yapan Mülkiyeliler Birliği İzmir Şube Başkanı Erdinç Gönenç ve Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Kasım Sönmez, A.A'daki kıyımları kınayarak, TRT ve A.A'nın halkımıza haber üretmek için değil, halkımızı kendi politik çıkarları doğrultusunda şartlandırmak amacıyla kullanıldığını belirttiler.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Unutulunca

İlhami SOYSAL

Demokrat parti nin maslup/asılmış/lideri Adnan Menderes'in kendini iktidardan hiç gitmeyecekmiş de koltuğuna perçinlenmiş saydığı günlerde sık sık yinelediği bir sözü vardı: 'Hafıza-i beşer nisyan ile malüldür' derdi. Yani insanlığın belleği unutma hastalığıyla zedelidir gibilerinden osmanlıca bir tekerleme...

1950'li yılların çiçeği burnunda muhalif gazetecileri bizler de Menderes böyle dedikce, yazacak bir gazete ya da dergi köşesi bulduk mu hemen cevabı yapıştırırdık; hafıza-ı beşer nisyan ile malul değildir...

Böylesi çekişmelerin üstünden otuz yıla yakın süre geçtikten sonra şimdi bakıyoruz da, nerdeyse Menderes'in bu sözüne hak vereceğimiz geliyor.

UFAK BİR SAPLAMA

Bazı şeyler vardır ki, insanların kişiliklerinin belirlenmesinde bir göstergedir: Örneğin durup dururken ad ya da soyadı değiştirmek gibi ...

Politika hayatımızda on yıldan da fazla süre bir yıldız gibi parlayıp sonradan bir darağacının üç bacağı arasında sönen Aydın'ın Çakırbeyli çiftliğinin efendisi Adnan Bey, Türk politika tarihinde Menderes soyadıyla ünlüdür ama, bu Menderes soyadı, gerçekte sonradan alınıp takılmış bir soyadıdır. Adnan Bey'in ilk soyadı Menderes değil Ertekin'dir. Yani Adnan Ertekin, günün birinde durup dururken yargıdan da karar alınarak Adnan Menderes olmuştur. Ertekin soyadı da unutulmuştur.

SONU BENZEMESİN

Son onbeş yıldır politika hayatımızda gene parlayan bir yıldız var. Diyelim ki sonu Adnan Ertekin'in sonuna benzemesin, ama başlangıcında garip bir benzerliği var. Bu yeni yıldız da, aşağı yukarı son onbeş yılın on yılında Başbakanlık koltuğunu doldurmuş olan Süleyman Demirel....

Süleyman Demirel de, ad değiştirenlerden biri... Bugün ülkemizde hemen herkesin kestirmeden Demirel diye bildiği bu politikacımız da nüfus kütüğünde Isparta nın islamköyünde, Dolaksızoğlu Süleyman Sami adıyla kayıtlı. Soyadı mı? soyadı da başlangıcta Demirel falan değil, Gündoğdu...

Evet günümüzün Süleyman Demirel i, geçmişin Süleyman Sami Gündoğdu'sudur...

UNUTMAMAK GEREKİR

Şimdi bu saplamadan sonra, gene gelelim Adnan Menderes'in yukardaki insanlık belleğinin unutma hastalığıyla zedeli olduğu yolundaki sözüne:

Sayın Demirel/Gündoğdu/de, Menderes/Ertekin/gibi eski sözcükleri, pek de kimsenin anlamayacağı sözcükleri deyimleri bulup kullanmaya pek heveslidir. Örneğin durup mücamele/diyor. Nerden bilecek yüzde elli elifi görse mertek sanacak anadolu insanı ve günümüzün genç kuşakları bu arapça sözcüğün iyi geçinme, karşılıklı güzel davranış anlamına geldiğini?

Ama Demirel/Gündoğdu/bu söylüyor. Partisi AP için, DP'nin devamıdır diyor ya da demeye getiriyor."İhlas ile yola çıktık" diyor. Gel de ihlas ın doğruluk temizlik anlamına geldiğini bil bakalım..

VATAN KURTARAN

Şu günlerde Dolaksızoğlu Bay Süleyman Sami Gündoğdu ya da nam-ı diğeriyle Süleyman Demirel, Vatan kurtaran arslan pozlarında. Astığı astık, kestiği kestik...

Bir günde Türkiyenin 67 valisini, emniyet müdürü, eğitim müdürünü, 230 Vali muavinini, 30 müşteşarını, cümle genel müdürlerini, müdürlerini, şeflerini, amirlerini ve hatta bazı yerlerde sıradan memurları, polisleri, odacıları, kapıcıları bile değiştiriveriyor. Hem de azınlık iktidarıyla....

Başta sözüm ona ana muhalefet, gerçekteyse göstermelik muhalefet ve aslında destek olan Ecevit CHP'si olmak üzere kimse de, ne yaptın demiyor, diyemiyor...

AL GÜLÜM VER GÜLÜM

Bir sabah kalkıyorsunuz ki cebinizdeki paranın yarısına el konmuş. Dolaksızoğlu"na bu yetmiyor. Bir bakıyorsunuz, anayasada yazılı devlet düzeninin ekonomik yanı değiştiriliveriyor. Karma ekonomiden vaz geçtik, tam liberal ve kapitalist ekonomiye geçtik deniyor, fiyatlar başı boş bırakılıyor. Bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler anlayışı herşeye egemen...

Yabancı sermaye mi? Buyursun, başımızın üstünde yeri var, sömürecekmiş, varsın sömürsün deniyor. Kapitülasyonlar mı? O zaten uzun süredir var. IMF si ile var, OECD'si ile var, para fonu ile var, dünya bankasıyla var, ikili anlaşmalarla var. Şimdilik parafe edilmiş, lütfedip Amerika Birleşik devletleri kongresince onaylanırsa bizimkilerin de balıklama atlayıp imzalayacakları SİA anlaşmasıyla var.... Velhasıl var oğlu var.

NEYİN KARŞILIĞI BUNLAR

Tüm bunlar neyin karşılığı?

Sorulması gereken sorulardan biri bu....

Efendim, Amerika, Almanya, NATO bize karşı uyguladıkları ambargodan vaz geçecekler, dünyanın ve özellikle ortadoğunun şu çok kritik günlerinde silahlı kuvvetlerimize silah yardımı yapacaklar, ekonomi çarkının dönmesine katkıda bulunacaklarmış. Yoksa batmış, mahfolmuşuz....

(Devamı 7. Sayfada)

İnebolu Halkevi ve TÖB-DER şubesi bombalandı 1 devrimci öldü

Kastamonu'ya bağlı İnebolu ilçesinde Halkevi ve TÖB–DER şubelerinin bulunduğu binaya faşistlerce yerleştirilen bombanın patlaması sonucu Mehmet Maraş adlı devrimci öldü. Necdet Atılgan, Mehmet Çakar ve Sönmez Demir adlı devrimciler ağır şekilde yaralandı. Maraş'ın, Kadıköy Mimarlık Mühendislik Okulu öğrencisi olduğu bildirildi. İnebolu Halkevi'nin olayla ilgili açıklamasında "İnebolu emekçi halkının mücadelesinde önemli bir yeri olan İnebolu Halkevi'ne ve devrimcilere karşı girişilen bu faşist saldırı, İnebolu halkınca nefretle kınanmaktadır. Bu faşist saldırı, ne İnebolu Halkevi'nin devrimci mücadelesini, ne de emekçilerimizin bu sömürü ve zulüm düzenine karşı mücadelesini engelleyemeyecektir. Mehmet Maraş'ın anısı mücadelemizde yaşayacaktır" denildi.

KIRŞEHİR'DE FAŞİSTLER BİR DEVRİMCİYİ ÖLDÜRDÜLER.

Kırşehir'de Tatarlar Mahallesi'nde üç faşistin silahlı saldırısına uğrayan Orhan Tokluer adlı 16 yaşındaki lise birinci sınıf öğrencisi olay yerinde öldü. Tokluer'in devrimci olarak bilindiği ve kendisine saldıran faşistlerin Süleyman Gürler ve iki arkadaşı oldukları görgü tanıklarınca saptandı. Saldırgan faşistler olaydan sonra kaçarken ilerici kişilerin alışveriş yaptıkları bir bakkal dükkanını da silahla taradılar. Öte yandan Tokluer ailesinin uzun zamandan beri faşistlerce tehdit edildikleri ve mahalleden göçe zorlandıkları bildirildi. Bildirildiğine göre, daha sonra olay yerine toplanan 250-300 kadar devrimci saldırıyı lanetleyerek kent merkezine kadar bir yürüyüş yaptılar. Yürüyüş sırasında faşistlerin etkin olduğu Yenice Mahallesi'nde çatışma çıktı. Burada ki olaylarda 4-5 kişinin hafif yaralandığı bildirildi. Faşist saldırıları protesto eden çevre halkı, güvenlik kuvvetlerinin faşist saldırganları koruyan bir tavır içinde olmalarını da protesto ettiklerini bildirdiler.

Öte yandan güvenlik kuvvetlerinin bir devrimciyi hiç bir gerekçe göstermeden gözaltına aldıkları bildirildi.

KIRKLARELİ'NDE HALK GÖSTERİ YAPARAK GÖZALTINA ALINAN DEVRİMCİLERİ SERBEST BIRAKTIRDI

Kırklareli'nin Pınarhisar ilçesinde 26 Ocak günü bir çatışmadan sonra gözaltına alınan devrimciler yöre halkının gösterileri üzerine serbest bırakıldı.

6 devrimcinin haksız yere gözaltına alınmasını protesto eden kalabalık bir halk topluluğu, devrimcilerin haksız yere gözaltına alındıklarını bildirerek serbest bırakılmalarını istediler. Karakol yetkilileri olaylar üzerine 6 devrimciyi serbest bıraktı.

İSTANBUL'DA CHP'Lİ BİR BAKKAL YARALANDI

Eyüp Demirkapı'da bakkallık yapan Mahmut Köse adında bir kişi faşistler tarafından açılan ateşle yaralandı. Köse'nin CHP Eyüp İlçesi'ne kayıtlı olduğu bildirildi. Yaralı Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldı.

• Talatpaşa Mahallesi Çelebi Caddesi'nde Kazım Kılıç'a ait gecekonduya kimlikleri saptanamayan kişilerce tahrip gücü yüksek ordu malı TNT kalıbı konduğu ancak olay yerine gelen bomba uzmanlarının patlayıcıyı tesirsiz hale getirdikleri bildirildi.

ANKARA'DA FAŞİSTLERİN 3 GÜN İŞKENCE YAPTIKLARI 2 GARSON AĞIR YARALI OLARAK BULUNDU

Cebeci Torbalık Dilekler Mahallesinde faşistlerin boş bir eve kapatarak işkence yaptıkları Kamil Işık ve Kadir Güçlü adındaki garsonlar, evi kuşku üzerine kontrol eden Askeri Tıp mensupları tarafından ağır yaralı olarak bulundu. Öldü zannedilerek bırakılan Kamil Işık ve Kadir Güçlü'ye faşistler tarafından 3 gün süreyle işkence yapıldığı belirlendi. Yaralıların hayatı tehlike içinde bulundukları ve tedavi edilmek üzere Ankara Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırıldıkları öğrenildi. Emniyet 2. Şube Ağır Suç Mesası dedektiflerinin koğuşturması sonucu işkenceci faşistler İbrahim Öztürk, İrfan Akça, Uğur Yüce, Attila, Oğuz, ve İbrahim Göçmez , yakalanarak gözaltına alındılar.

• Hoşdere Caddesi'nde 60 kişilik bir grupla jandarmalar arasında çıkan çatışmada bir jandarma eri vurularak öldürüldü. Öğrenildiğine göre, önceki gün öldürülen M. Sinan Süer'in katil zanlısı olduğu bildirilen Cengiz Gökçek'in koruma polisinin evine intikam almak için baskın yapan 60 kişilik bir grup polisin evde bulunmadığını görünce çevrede "faşist polislerden intikam alınacak" şeklinde sloganlarla gösteri yaptı. Jandarmanın olaya müdahale etmesiyle başlayan silahlı çatışmada Zekeriya Öngel adındaki jandarma eri vurularak öldürüldü. Çatışmadan sonra olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri olayla ilgili oldukları öne sürülen 31 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan kişilerden birinin üzerinde tabanca bulunduğu öne sürüldü. Yapılan sorgulama sonucunda Ertan Erel isimli Yapı Meslek Lisesi ikinci sınıf öğrencisinin jandarmayı kendisinin öldürdüğünü itiraf ettiği iddia edildi.

• Abidinpaşa semtinde kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu Şener Veyis adlı genç başından tek kurşunla ağır yaralanarak Numune Hastanesi'nde ameliyata alındı.

TRABZON BEŞİKDÜZÜ'NDE FAŞİSTLERİN BOMBALI SALDIRILARI SÜRÜYOR.

Beşikdüzü'nde sahipleri ilerici olarak bilinen Ataman Sineması ve bir mağaza, faşistler tarafından bombalandı. Yöre halkının faşistlerin bombalı saldırılarını nefretle karşıladıkları ve güvenlik kuvvetlerinin yanlı tutumunu protesto ettikleri bildirildi.

SOMA'DA GÖZALTINA ALINAN DÖRT DEVRİMCİDEN HABER ALINAMIYOR

Önceki gün Mustafa Akbaş, Hayrettin Dal, Hasım Kandilli ve Turgut Tuzcuoğlu adlı ilerici ve devrimciler polisler tarafından hiç bir gerekçe gösterilmeksizin evlerinden toplanarak gözaltına alındı.

Halen gözaltında bulundurulan ve nerede oldukları bilinmeyen kişiler hakkında Kaymakam ve Valilikçe hiç bir açıklama yapılmadı. Gözaltına alınanların yakınları hayatlarından endişe ettiklerini belirttiler.

SAMANDAĞ DEVRİMCİ İŞÇİ KÖYLÜ DERNEĞİ ARANDI

Hatay'ın Samandağ İlçesi Devrimci İşçi Köylü Gençlik Derneği güvenlik kuvvetleri tarafından gece geç saatlerde kapısı kırılarak arandı. Arama sırasında dernek eşyalarından bazılarının tahrip edilmiş olduğu görüldü. Devrimci İşçi Köylü Gençlik Derneği Başkanı gazetemize yaptığı açıklamada "Kararlılığımızı kırmak için bizi yıldırmak istiyorlar"dedi. Dernek başkanı, provakasyon ortamı yaratılarak Antakya'da tezgahlanan oyunların Samandağ'da da tekrarlanmak istendiğini söyledi.

TARSUS'TA ÜÇ KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Güvenlik kuvvetlerinin önceki gün Tarsus'ta yaptığı operasyonlar sırasında üç kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Gözaltına alınanlardan iki kişinin Devrimci Yol yanlısı oldukları ve üzerlerinde silah bulunduğu ileri sürüldü. Operasyonlar sırasında yakalanan diğer kişinin de Türkçü İntikam Tugayı adlı faşist örgütün elemanı Ali Tarım olduğu bildirildi.

Yapılan diğer aramalarda ise bir kahvehanede iki tabanca ele geçirildi. Tabancanın sahibi belirlenemedi.

TEKİRDAĞ'DA 15 KİŞİ GÖZALTINDA

Çorlu ilçesinde yapılan aramalar sırasında Devrimci Sol yanlısı olduğu öne sürülen 15 kişi gözaltına alındı. Aramalar sırasında "Yasak yayınlar" bulunduğu iddia edildi.

2 BİN POLİS TURGUTLU'YU DİDİK DİDİK ARADI.

Manisa'nın Turgutlu ilçesi 2 bin güvenlik görevlisi tarafından didik didik arandı. Aramalar sırasında üç tabanca bulunduğu öne sürüldü.

MEHMET MARAŞ
(1955..........)

Biz bu yerden gider olduk.
Kalanlara selam olsun.

1 Şubat 1980 günü İnebolu Halkevi'nin faşist katillerce bombalanması sonucu şehit düştü.

Anısı mücadelemizde yaşayacak.

Kadıköy Müh. Mim. Fakültesi
Devrimci Arkadaşları

(Demokrat: 437)

(1955.........)
MEHMET MARAŞ

İnebolu'da Halkevi'nin bombalanmasında katledildi.

Tüm devrimciler, anısını, Devrimci Yol'daki mücadelemizde yaşatacağız.

KASTAMONU DEVRİMCİLERİ

(Demokrat: 441)

"EDİP'İN ÇİLESİ DE, BOBİN'İN ÇİLESİ DE BİTMEZ!"

Toplu olarak işten çıkarılan EDİP işçileri anlatıyor

"Ya işten ayrıl, ya da MİSK'e geç" dediler

Polis Edip işçilerini kahvelere hapsetti.

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası üyesi Edip İplik Fabrikası işçilerinin iş akitleri işverence feshedildi. Sendika ve işçiler durumu değerlendiriyorlar. İşçiler, İşverenin, MİSK'e geçmedikleri için kendilerini işten attığını söylüyorlar.

Bilindiği gibi, dört arkadaşlarının işten atılması üzerine direnişe geçen 800 işçi, gözaltına alındıkları Kartaltepe ilkokulunda, beş gün tutulmuşlar, daha sonra, Selimiye Askeri Cezaevine götürülerek ordan salıverilmişler, ancak işe başlamak istediklerinde işverenin engellemesi ile karşı karşıya kalmışlardı. İşçiler, ortak sorunlarını şöyle anlatıyorlar.

"Sabah işbaşı yapmaya geldik, karşımıza Personel Müdürü çıktı. Önümüze iki kağıt uzattı. Birisi MİSK'e geçiş, diğeri 17. maddeye göre çıkış. Beğen beğen seç...'

"Direnişten önce de, işverenin tuttuğu sözde işçiler,-bunlar faşist kişilerdi - hiç çalışmazlardı. Bellerinde tabancalarla dolaşır, işçileri tehditle MİSK'E geçmeye zorlarlardı. Biz korkudan "Olur ' derdik.

Bizim tuvaletlerimize, yani kadınlar -tuvaletine kadar girer, bizi dışarı çıkarıp döverlerdi. Dört arkadaşımız, faşistlere karşı tavır aldılar diye kapı dışarı

- 'BUGÜNE KADAR BİRÇOK ARKADAŞIMIZ KEYFİ BİR ŞEKİLDE TUTARSIZ NEDENLERLE İŞTEN ATILDI.
- İŞÇİLERİ BIKTIRMAK VE İŞTEN ÇIKARTABİLMEK İÇİN YEMEKLERİN İÇİNE KASTEN BÖCEK VE ÇÖP ATIYORLAR"

edildiler zaten

Edip işçileri, atılan dört arkadaşlarının işe alınmasını, tutuklanan iki arkadaşlarının salıverilmesini ve işbaşı yapmayı istiyorlar.

Genç bir kız şöyle diyor.

"Bugüne kadar birçok arkadaşımız, keyfi bir şekilde, tutarsız nedenlerle işten atıldı. İşçileri bıktırmak ve işten çıkartabilmek için, yemeklerin içine kasten böcek ve çöp atıyorlar. Bir aylık eğitimden sonra, işte çalışabilmemiz için,Ülkü Ocakları'ndan yazı getirmemizi ve MİSK'e üye olmamızı istiyorlar. Kabul etmeyenler, başarısız denilerek işe alınmıyor, kovuluyor. makinada çalışan kadın arkadaşları yemekhanede çalışmaya zorluyorlar, çalışmayanları işten atıyorlar.

Edip işçileri, Penyelüks işçilerinin kendilerine getirdiği öğle yemeğini yediler.

"BİTMEZ, EDİP'İN ÇİLESİ DE, BOBİN'İN ÇİLESİ DE BİTMEZ"

"Adım Mustafa Demir, gurbetçiyem, tam beş küçük bebem var. Yedi senelik işçiyem. Aldığım maaş ayda 3500 lira, verdiğim kira 2000 lira. söyleyiver bakim, derdimi kimlere diyem ; kime içimi dökem, arkadaşlarımdan başka... '

"Adım Faik Yiğit ' Memleketim Tokat. 42 yaşındayım, tam beş çocuğum var. İnşaatta çalışıyordum, buraya yeni girdim; işe girer girmez dört kişinin kovulması aklımı başımdan aldı. Sor benim adıma hemşerim, beş çocuk babası bir işçiyi, MİSK'çi olmadı diye bir günlükken işten attıran Savcı rahat uyku uyuyabiliyormu? Çoluk çocuğu ile rahat ekmek yiyebiliyormu evinde?"

Faik Yiğit'in sözünü ettiği, Bakırköy Savcısı Nejat Ülgen. İşçiler, grevci işçiler, direnişçi işçiler, devrimci işçilerimiz iyi tanırlar Nejat Ülgen'i. Edip işçileri de tanımışlar...

Bir de, yüzde 51 sakat olduğu, İş ve İşçi Bulma Kurumunun raporu ile saptanmış 50 yaşındaki Satılmış Kara'yı dinleyelim:.

"Ben 27 Şubat'ta Kurum aracılığıyla girdim işe. Şimdi de işten atıldım. Kim arayacak benim hakkımı? İş dilekçemi Çalışma Bakanlığına göndereceğim belki utanır arlanırlarda patron işe alır attıklarını... Ben sakatım sakat olmasına ya, çırpınmam kendime değil. Benim çocuklarım da aç belki ama, ya o dört işçinin çocuğu, onlar açken benimkiler tok olsa ne yazar sanki,.."

Edip işçisi kararlı. İşveren ne oyunlara kalkışırsa kalkışsın "Direneceğiz, hakkımızı alacağız diyor.

"Sırtımızdaki yükün fiyatı artıyor, bizim ücretler yerinde sayıyor"

17 yaşına girmiş. Sırtındaki yükten iki büklüm Mustafa (Fotoğraf: Hüseyin AVUÇ)

HABER MERKEZİ

Sırtında kendi ağırlığını ve boyunu kat kat aşan yükleriyle iki büklüm olmuş insanları gördüğümüzde yadırgamayız.. Alışılmış bir görüntüdür bu. Arasıra merak ederiz, bu insanlar nasıl geçinir, hiç hastalanmazlar mı? Aldıkları para ile nasıl bir yaşam sürebilirler? Çalışamadıklarında bu insanların herhangi bir sigortası var mıdır?

Bu soruların cevaplarını alabilmek için geçimini yük taşımakla sağlayan hammalları biraz daha yakından tanıyalım dedik ve:

Sirkeci'de bulunan sebze ve meyve haline gittik. Sırtlarında yükleriyle insanlar caddede arabaların arasından geçip yüklerini boşaltıyorlar ambarlara, ya da ambarlardan yükü kamyonlara yüklüyorlar. Sırtında dört sandık portakalla bir yaşlı hamal yaklaşıyor. Yükünü indirmesini bekliyoruz.

—Amca nasıl başladın bu mesleğe, kaç yıldır yük taşıyorsun?

—"Ben 10 yıldır hammallık yaparım. Köyden buraya gelmiştik. Hanım, ben bir de üç bebe. Elde zenaat yok. Arkamız da yok. Ne yapacaksın? İş kol kuvvetine kaldı. Başladık buralarda yük taşımaya. Gençtik, çok taşıyorduk ilk zamanlar, artık onu da yapamıyoruz."

—Geçinebiliyor musun kazandığın parayla? Ne kadar alıyorsun sandık başına?

"Buna geçinmek denirse.... Erkenden yaşlandık çalışmaktan. Bir gün çalışmasak evde çoluk çocuk aç kalır. Hastalanmak yok. Yorulmak yok. Bize sandık başına 15-30 lira arasında para verirler. Günde bir hamal en çok 500-600 lira kazanabilir. O da eğer genç ve gücü kuvveti yerindeyse. Ben o kadar fazla taşıyamıyorum. Elime günde 250-350 lira arasında bir para geçiyor.Ayda ne eder her gün çalışsak? 7500 lira mı? Beş nüfus nasıl geçinir bu parayla, sen hesap et artık. Üstelik çocuklar da okuyor."

—Son fiyat artışlarına ne diyorsun, sizin aldığınız ücretleri de etkiler mi?

—"Bu son fiyat artışlarını sorma hiç. Daha önce de oldu fiyat artışı. Mazot fiyatı artar. Sebze meyvenin fiyatı artar. Her şey fiyatlanır. Bizim aldığımız para değişmez kolay kolay. Ben anlamıyorum,aldığımız para artmıyor, ama sırtımızda taşıdığımız şeylerin fiyatı artıyor. Şimdi her şey iki misline çıktı. Artık nasıl geçiniriz hiç çıkamıyorum işin içinden."

Ayrıldık oradan. Şimdide çocuk denecek yaşta bir hamal yaklaşıyor. Sırtında yük yok. Yaklaşıyoruz,

—Ne zamandır yapıyorsun bu işi, kaç para kazanıyorsun?

—"Ben 2 yıldır çalışıyorum burada. Günde 500 lira kadar kazanırım. Köyde anama, babama yolluyorum.".

—Kaç yaşındasın sen? Nerede kalıyorsun?

—"Ben mi... 16'yı bitiriyorum. Köyde ekmek yok. Anamgil besleyemiyordu bizi. Bende kalktım geldim. Orada burada kalırım. Bazen akrabalara gidip kalıyorum. Daha çok para yollamak istiyorum ama o kadar çok para harcanıyor ki burada yollayamıyorum. Şimdi her şey pahalanıyormuş gene. Boşuna çalışıyoruz galiba. Her gün daha çok çalışıyoruz, daha az kazanıyoruz. Hayret.... Adım mı Mustafa."

İyi şanslar diliyoruz Mustafa'ya. Ayrılıyoruz halden.

(1955..........)
MEHMET MARAŞ

Biz özgürlük için doğduk.
Özgürlük için yaşadık.
Özgürlük için öldük.
Adımız hüzünle anılmasın

1 Şubat 1980 günü İnebolu Halkevi'nin faşist katillerce bombalanması sonucu şehit düştü.

Anısını yaşatacağız
Mücadelesini sürdüreceğiz.
Atatürk Eğitim Enstitüsü
Devrimci Arkadaşları

(Demokrat: 438)

MEHMET MARAŞ
(1955...........)

Biz özgürlük için doğduk.
Özgürlük için savaştık.
Özgürlük içinöldük.
Adımız hüzünle anılmasın.

Emperyalizme ve oligarşiye karşı verdiği mücadelede faşistler tarafından katledildi.

Mücadelesini sürdüreceğiz.
Kadıköy Yabancı Diller Yüksek Okulu Devrimci Arkadaşları

(Demokrat: 439)

ABeCe yayınları ÇOCUK BİLİM-KURGU DİZİSİ

Rıza Zelyut

1- YABANCILAR / Rıza ZELYUT
2- UZAYDA SAVAŞ / Rıza ZELYUT

Nuruosmaniye cad.34/103
Cağaloğlu - İSTANBUL

Demokrat 429

Son gelişmeler güneydoğu komşumuzu etkiledi

KAYNAYAN ORTADOĞU'DA IRAK:

Irak Devlet Başkanı "Ortadoğu bir çatışma alanı olmamalı"

Saddam Hüseyin, Hafız Esad'la birlikte

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin, Fransa Dışişleri Bakanlığı sekreteri Olivier Stirn'in Irak'a yaptığı ziyaret sırasında, ülkesinin son gelişen olaylar konusundaki görüşlerini açıkladı. Fransa Dışişleri Sekreteri, son İran ve Afganistan olayları dolayısıyla görüşlerini almak üzere Saddam Hüseyin'i ziyaret etmişti. Bu ziyaret sırasında, iki ülke arasındaki ilişkilerden başka, SSCB — ABD ilişkileri, İran bunalımı ve İsrail-Mısır-Filistin sorunu hakkında da görüşmeler yapıldı.

Saddam Hüseyin Olivier Stirn'e yaptığı açıklamada, dünyada durumun gerginleşmesi üzerine şunları söyledi:

"Tahran'da Amerikalı diplomatların rehin alınması nedeniyle oluşan kötü durum, Sovyetler Birliği'ne Afganistan'a müdahale edebilmesi için olanak tanımıştır. Amerika Birleşik Devletleri de Afgan müdahalesini, İsrail-Arap sorununu ikinci plana atmak ve bölgedeki güçlerini arttırmak için bir bahane olarak kullanmıştır. Bu tehlikeli 'diyalektiğin' iki süper gücü yeni bir Yalta yaratmak ve dünyayı yeniden paylaşmak için bir ikinci Yalta yaratmaya kadar götüreceğinden korkuyoruz. Bu nedenle Fransa'nın ve diğer Avrupa ülkelerinin dünyayı iki bloğa ayrılmasına karşı çıkmak için etkili olmasını istiyoruz"

Irak Devlet Başkanı ayrıca Orta Doğu' Komünist Partilerinin durumuna da değindi.

Saddam Hüseyin bu konuda şunları söyledi:

"Bu güne dek biz bölgedeki komünist partileri, ulusal yapı içinde sayılabilecek yasal (haklı) örgütler olarak görüyorduk. Ama şimdi bu partilerin Sovyetler Birliği ile ilişki kurup Arap rejimlerini devirmesinden korkuyoruz"

Bilindiği gibi, Irak Baas partisi'nin Irak Komünist Partisi ile iki yıl önce arası açılmış ve o dönemde Komünist Parti üyelerinden büyük bir bölümü idam edilmişti.

Irak Devlet Başkanı, ABD'nin de bölgede yığınak yapmasına karşı olduklarını, bunun yerine Orta Doğu'yu 'korumak' için bölgesel güçlerin ortak savunma yapmaları gerektiğini söyledi. Somali'nin Aden Körfezini korumak için ABD'ye üs vermek yerine, Arap ülkeleriyle ilişki kurarak burada askeri önlemler almasının daha olumlu olacağını belirtti.

İran konusuna gelince, Irak, Humeyni yönetiminin Irak'a karşı aldığı olumsuz tavrı kuşkuyla karşıladığını bildirdi. Saddam Hüseyin, Beni Sadr'ın İran Devlet Başkanı seçilmesini hoşnutlukla karşıladıklarını, ancak yeni Cumhurbaşkanı'nın "köpek balıklarıyla dolu bir denizde küçük bir balık" durumuna gelmesinden korktuklarını söyledi.

Irak'ta Kürtler ve Araplar için iki ayrı meclis oluşturuluyor

● ULUSAL MECLİSE GİRECEK ADAYLARIN VE BABALARININ ARAP KÖKENLİ OLMALARI GEREKİYOR. HER 50 BİN SEÇMENE BİR MİLLETVEKİLİNİN DÜŞECEĞİ BİLDİRİLİYOR

● KÜRT MECLİSİNDE YALNIZCA BÖLGESEL SORUNLAR GÖRÜŞÜLECEK VE BU MECLİS MERKEZİ OTORİTE İLE ÖZERK KÜRT BÖLGESİ ARASINDA BAĞLANTI SAĞLAYACAK.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Irak'ta Devrim Komuta Konseyi bir parlamentonun oluşturulmasıyla ilgili yasa tasarıları üzerinde çalışmaya başladı.

Oluşturulmasına çalışılan "Ulusal Meclis", monarşinin son bulduğu tarihten bu yana, yani yaklaşık, 22 yıldan beri ilk bir yasama organı olacak.

DKK (Devrim Komuta Konseyi) halk kuruluşlarını ve sendikaları taslak üzerinde görüşmeye çağırdı. Sendika ve kuruluşlara 15 Ocak'ta sona ermek üzere 40 günlük bir süre tanındı.

Bir başka taslak da Kuzey'de yaşayan Kürtler için ayrı bir yasama meclisinin oluşturulmasıyla ilgili. Kürt meclisine seçilenlerin Ulusal Meclise katılamayacakları açıklandı.

Hazırlanan taslağa göre, Ulusal Meclisin 250 üyesi olacak Seçimler dört yılda bir tekrarlanacak ve DKK üyeleri parlamentonun doğal üyeleri sayılacak. Cumhurbaşkanını Ulusal Meclis seçecek.

Ulusal Meclise girecek adayların ve babalarının Arap kökenli olmaları gerekiyor. Her 50.000 seçmene bir milletvekilinin düşeceği bildiriliyor. Seçimlerin DKK tarafından seçilen özel bir komite yürütecek

Kürt meclisinin ise 3 yıl süreyle seçilen 20 üyeden oluşacağı, seçmenlerin 18 yaşını doldurmuş olmaları gerektiği açıklandı.

Bilindiği gibi özerk Kürt bölgesi 1974'te oluşturulmakla birlikte, Kürtler bu özerkliğin işlemediğinden ve sınır bölgesindeki Kürtlerin Güney Irak'ta iskan edildiğinden yakınmaktadırlar.

Irak Kürdistan'ından üç seçim bölgesi yeralacak: Erbil, Süleymaniye ve Dakok. Özerk Kürt Meclisi Kürt halkının sosyal, kültürel ve ekonomik gelişimi için girişimlerde bulunacak, sağlık ve çalışma koşulları ile, ilgili sorunlara çözüm arayacak. Yapılan açıklamaya göre Kürt Meclisinde yalnızca bölgesel sorunlar görüşülecek, ve bu meclis merkezi otorite ile Özerk Kürt Bölgesi arasında bağlantı sağlayacak Iraklı Kürtler ise Ulusal Meclise katılmamalarının ve özerk meclisin sınırlı yetkileri olmasının kendilerini Irak yönetiminden iyice tecrit edeceğini savunuyorlar.

Honduras'da köylü hareketi gelişiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Diğer Orta Amerika ülkeleri gibi Honduras da toplumsal çalkantılar içinde bulunuyor. 1979 Aralığı başlarında öğrenciler başkentteki Tegucigalpa katedralini işgal ettiler. Kısa bir süre önce tutuklanan 100 kadar işçi ve köylünün serbest bırakılması yanında Amerikalı cizvit papazı James Francis Carney' hakkındaki sınır dışı etme kararının kaldırılması talep ediliyordu. Tutuklanan işçi ve köylüler Ekim ayında yoğunlaşan toprak işgalleri nedeniyle gözaltına alınmışlardı. Francis Carney ise köylü hareketini desteklemek ve kışkırtıcılık yapmakla suçlanıyordu.

Ekim ayındaki işgalleri Honduras'taki üç büyük köylü örgütünden biri olan UNC (Ulusal Köylü Birliği) gerçekleştirmişti. UNC bu eylemlerle 1972 yılından beri hükümet tarafından söz verilen toprak reformunun yapılmayışını protesto etmişti.

Yapılan kitle gösterilerine karşın askeri cunta "komünist ajan" olarak nitelediği Carney'in sınır dışı edilmesinde ayak diredi. Kilise ise sert bir tepki göstermek zorunda kaldı. Askeri Cunta'nın tüm üyeleri kilise tarafından aforoz edildi. Kilisenin bu meydan okuyuşu basına da yansıdı. Köylü örgütleri hükümete bir muhtıra vererek tutuklu köylülerin serbest bırakılmasını ve Tarım Sorunları Kurumu başkanının görevden alınmasını talep ettiler. Köylü örgütleri, bu talepleri yerine getirilmezse, onbinlerce köylüyü seferber ederek Tarım Kurumunun tüm bürolarını işgal edeceklerini bildirdiler.

Bu gün Orta Amerikanın en örgütlü köylü hareketine sahip olan Honduras'ta Köylüler Ulusal Birlik Cephesini oluşturdular.

İktidarda bulunan cuntanın seçimlerin yapılacağı konusundaki açıklamalarının gerçekleşmeyeceği de ileri sürülüyor. Öte yandan köylerdeki seçim komisyonları da şimdiden gerici unsurlarla dolduruldu. Bu durum askeri hükümetin yerine iki sağcı geleneksel partiden birinin geçmesine yolaçabilir. Bazı gözlemcilere göre ise ülkedeki çalkantıdan dolayı askeri bir darbe olasılığı da sözkonusu. Ama darbeyi ordu içindeki hangi kanadın yapabileceği ise hala bilinmiyor.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Vatan uğruna şehit olanlar ve maceracı zenginlerimiz

Adalet Partisinin her yaptığına 'eyvallah' demek zorunluğunu hisseden sağcı basın ve onun yağcı yazarları Devalüasyon ve onun getirdiği ZAM'ları halka nasıl yutturacaklarını bilemez oldular. Aşağı tükürseler sakal yukarısı bıyık. Şimdi bu Sayın yazarlarımızdan Tekin Erer'in ZAM'larla ilgili incilerine bir göz atalım.

"Türk parasının değerinin düşürülmesi milletimizi mecburi fedakarlıklara sürüklemiştir... Türk milleti gerçekten fedakar bir mellettir. Vatanın ve milletin selameti için canını verir. Vatan uğruna şehitliği en büyük yüce mertebe sayar. Fedakarlığı hudutsuzdur. Ama bu millet haksızlığa da hiç dayanamaz. Tahammül edemediği tek şey haksızlıktır.

Bu bakımdan fedakarlıkta da ölçüsü bunun bütün milletçe yapılmasıdır. Yoksa esasen doğduğundan beri fedakarlık içinde yaşayan bir kısım vatandaşların buna katlanması, diğer bir kısım beylerin keyfi ve israf içinde hayat sürmeleri değildir. Fedakarlıksa, buna herkes aynen katılmalıdır.

İstanbul'da eğlence yerleri her gece dolup dolup taşıyor. Bir masada on binlerce liralık yemek ve içki masrafı ödeniyor. Bir kazanan ve vergi ödemeyen sınıf var ki krallar gibi yaşıyor. Hatta krallardan da fazla...

İşte ne zaman ki onlar da fedakarlığa katılır, o zaman siz bütün Türk vatandaşlarından istediğiniz fedakarlığı fazlasıyla bulursunuz.

Biz kazananın ve vergisini verenin istediği hayatı sürmesinin karşısında değiliz. Zaten eğlence yerlerinde zevk ve alem meydanlarında bu zenginlerin bir tekini bile göremezsiniz.

Har vurup harman savuranlar maceracı zenginlerdir. Millete kötü örnek olanlar da devlete muntazam vergi ödeyen, millet ve devlet menfaatini kendi menfaatinden üstün gören tanınmış, bilinmiş zenginler değil, vurguncu ve türedi zenginlerdir.

Devlet halktan fedakarlık beklerken herşeyden önce bunların hakkından gelmelidir. Karaborsacı ve vurguncuları ezmelidir."

Şimdi bir bu yazıyı yorumlamak istemiyoruz. Ancak Hafta sonlarında çıkan bir gazetenin orta sayfalarına keyif ve saadetle kurulan zenginlerimizden birinin resmini basmakla yetinelim. Zevk ve alem meydanlarında kendini bilen vergisini ödeyen, millet ve devletin menfaatini kendi menfaatinden üstün gören zenginlerden bir tekini bile göremeyeceğimize göre, bu kişiler yazarın bahsettiği o maceracı, vurguncu türedi zenginlerden birimi ola acaba.

İtirazı olan söylesin.......

Fıstıkçıya bak sen

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı fıstıkçı namıyla maruf Jimmy Carter son günlerde öyle bir mazlum surat aldı ki tüm dünya halkları bu şirin çehreye bakıp "Vah zavallı adam, Afganistan işgaline nasıl da üzüldü..." diye acıyorlar kendilerine..

Carter şimdilerde bir boykotçuluk tutturdu ki sormayın.. Hızını alamayıp Güney Afrika Cumhuriyetine bile "Aman sakın ha olimpiyatlara filan katılayım demeyin, sonra karışmam haa..." diye mesaj yollamış..

Güney Afrika Cumhuriyeti Başkanı Pieter Botha bu mektubu okuduğu zaman gülmekten herhalde gözünden yaşlar boşanmıştır. Fıstıkçı Carter okumadan imzaladığı mektubun üstünü bi zahmet okuyuverseydi Güney Afrika Cumhuriyetinin ırkçı politika izlediği gerekçesiyle 1964 den bu yana hiçbir olimpiyat oyununa alınmadığını belki hatırlardı...

Başbakan Botha ise gülmesi geçince yolladığı cevapla Carter'ı aydınlattı:

"Güney Afrika Cumhuriyeti hiçbir ülkeyi, hangi nedenle olursa olsun boykot etme politikası izlememiştir..."

En ünlü yazar: Mehmet Yazar

"Ankara Sanat Tiyatrosu" bir zaman bir piyes oynamıştı Adı "Devr-i Süleyman". Burada mahalle halkına bir soru sorulur.

"En ünlü yazar kimdir?" yanıtlar verilir ve hiç biri kabul edilmez. Doğru yanıt, "En ünlü yazar Gönül Yazar" olarak verilmesi gerekirmiş. Ama şimdi daha ünlü bir yazar çıktı Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar.!... Bu "Yazar!" arkadaşımız, Televizyondaki demeçleriyle, en ünlü yazar ünvanını Gönül Yazar'dan aldı.

TÜRK'çesi

Kimin sesini dinlediler?

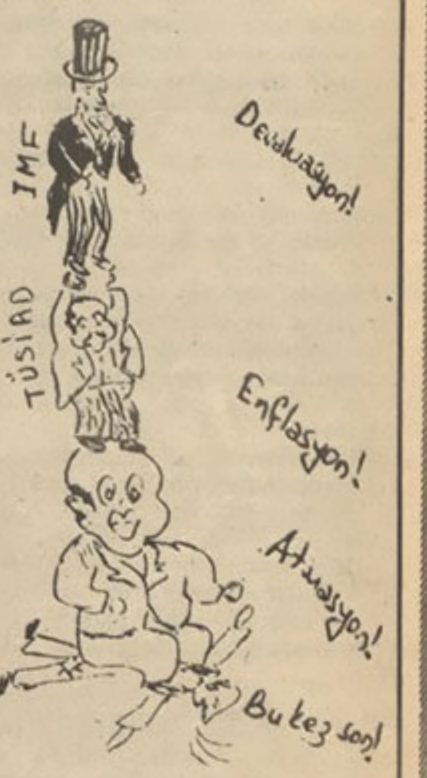
Kimin sözüne uyup yaptılar bu Devalüasyonu ve bu zamları? Bu konuda söylentiler türlü, çeşitli... Hani eski şairlerden biri (yenileri alınmasın):

"Cümlenin maksudu bir amma rivayet muhtelif" demiş ya, işte öyle. (Türkçesi: "Herkesin demek istediği bir ama söylentiler çeşitli" ya da "Hepsi bir kapıya çıkar" demek).

İşte yorum "Halkın sesini değil, IMF nin sesini dinlediler". (Canım, onu artık sağır sultan bile duydu.)

Bir haber Başlığı: "Hükümetin yeni tedbirleri TÜSİAD'ın istekleri doğrultusunda oldu". Altındaki haberde de TÜSİAD'ın Raporundaki isteklere uygunluk ortaya konuyor. (Ee? Ne var bunda şaşacak? Ekonomik kararlar Juntası'nda hep onların has adamları var.)

Sizin anlıyacağınız, Hükümet, IMF'nin TÜSİAD'ın sesini dinlemiş. Amma, benim bildiğim Demirel dobra konuşur. Köy düğünü gibi üç gün süren açıklamasında, Demirel'in söylediği özetle, şu: "V i c d a n ı m ı z ı n s e s i n i d i n l e d i k".

Çin'de "Modernleşme programı" nedeniyle ideolojik kampanya açıldı

Pekin'deki Demokrasi Duvarı kaldırıldı. Eskiden, ülkedeki çeşitli kesimler burada siyasi görüşlerini dile getiriyorlardı.

● ÇİN HALK CUMHURİYETİNDE 1980'LERLE BİRLİKTE GEREK EKONOMİK GEREKSE TOPLUMSAL SİYASAL ALANDA BÜYÜK DEĞİŞİKLİKLER BAŞLADI. ÇİN BATIYA EKONOMİK VE SİYASAL OLARAK AÇILIRKEN ÜLKE İÇİNDE DE BÜYÜK BİR TEMİZLİK YAPILIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Halk Cumhuriyetinde 1980'lerle birlikte gerek ekonomik, gerekse toplumsal-siyasal alanda büyük değişiklikler başladı.

Çin Halk Cumhuriyeti, Batılı kapitalist ülkelere ekonomik ve siyasal anlamda açılırken, ülke içinde de büyük bir temizlik kampanyası başlatıldı. Bu kampanya 16 Ocakta Devlet Başkan yardımcısı Teng Siao Ping'in parti taplantısında yaptığı konuşmadan sonra partinin gazetesi "Halkın Günlüğü'nde de açıkça ilan edildi.

Ülkede ekonomik anlamda yapılan son değişiklikler, Mao Ze Dung'un ölümünden sonra Hua Kuo Feng-Teng Siao Ping'in iktidara gelişi sırasında çıkarılan bir yasayla belirginleşmişti. Bu yasaya göre devrim sırasında mülkleri ve servetleri ellerinden alınan kişilerin mirasçılarına bu servetleri geri verilecek. Bu yasa Aralık ayında yürürlüğe girdi ve özellikle babaları bankacı olup ta, servetlerine el konmuş olan kişilere, bu servetleri nakit para olarak geri verilmeye başlandı. Öte yandan aynı yasa uyarınca burjuva kesiminden gelen bazı teknokrat ve bürokratlar, işletme pratiğini daha iyi bildikleri gerekçesiyle sanayide yönetim kademelerine getirildi.

Daha sonra yapılan değişiklikler, yasaklanmış olan ailevi grupların üretimlerinin desteklemesi doğrultusundaydı.

Ekonomide izlenen bu liberal tutumun tam tessine, siyasal alanda çok daha merkeziyetçi bir politika benimsendi.

29 Ocakta tüm Çin gazetelerinde şöyle bir yazı yayınlandı

"Başlattığımız modernleşme programının iyi yürümesi amacıyla, gerekirse demokrasiyi de gözden çıkararak, birliği ve istikrarı sağlamak zorundayız. Bu nedenle suçlular arasında bir ayırım yapmamız gerekiyor. Bir yanda adi suçlular, diğer yanda ise, burjuva yaşam biçimine özenen, dış güçlere bağımlı karşıdevrimciler var. Parti kadrolarının bu tip insanlarla ilişki kurması kesinlikle yasaklandı. Onlara yardım etmek, desteklemek, saklamak, büyük bir suç sayılacak."

"İşçilerin Gazetesi" adlı yayın organında ise, şöyle deniliyor

"İdeolojik mücadele her zaman gereklidir. Bizim demokrasimiz sosyalist, yani merkeziyetçi ve yönlendirilen bir demokrasidir. Partinin önderliğini reddeden bir demokrasi, burjuva liberalizminden ve anarşiden farksızdır."

Öte yandan aydınların dergisi olarak bilinen "Aydınlık" ise, bu kampanya dolayısıyla bir özeleştiri yaptı:

"Bilim ve sanat alanlarında diğer alanlarda olduğu gibi, ulaşmamız gereken amaç, ülkemizin modernleştirilmesi olmalıdır. Bu bakımdan, sanat çalışmaları, yurdumuzun istikrarını ve birliğini sağlama doğrultusuna yönelmelidir. Yazarların 'yüz çiçek açılsın, yüz fikir yarışsın' ilkesiyle, liberalizm arasındaki farkı iyi görmeleri gerekir.'

Teng Siao Ping'in başlattığı bu kampanya, siyasal ortam yanında ülkenin tüm yapısını değiştirecek girişimlerin başlangıcı olarak görülüyor.

Landskrona'daki Öresund tersanesi.

İsveç'te ekonomik kriz derinleşiyor

● DEVLETE AİT GEMİ YAPIM TRÖSTÜ SVENSKA VARV BİR BÖLÜM İŞÇİYE YOL VEREREK KRİZDEN ÇIKMAK İSTİYOR

● TERSANELERDEN 7 BİN KADAR İŞÇİNİN ÇIKARILMASININ DÜŞÜNÜLMESİ ÜZERİNE, 10 BİNLERCE İŞÇİ BAŞKALDIRDI.

Erol SEVER (Stockholm)

Uluslararası ekonomik kriz İsveç'e de yansıdı. Gemi siparişlerinin eskiye oranla düşmesi üzerine, devlete ait gemi yapım tröstü Svenska Varv bir kesim işçiye yol vererek krizden karlı çıkmak istiyor. Koalisyon hükümeti tarafından getirilen teklif Landskrona'daki Öresund ve Nacka'daki Finnboda tersanelerinin kapatılmasını öngörüyor.

Hükümetin bu planı gerçekleşecek olursa 3000 işçi sokağa atılmış olacak. Diğer tersanelerde de işçi sayısının azaltılmasıyla bu sayı 7000'e varacak.

Bu teklif Sendikaların sert bir tepkisiyle karşılandı. Hükümet Sendikaların kapatılan tersanelerdeki işçilerin diğer tersanelerde çalışabilmesi önerisini kabul etmeyince, işçiler iş yerlerinde ihtar direnişine geçtiler.

Ülkenin bir çok yerlerinde işçiler başkaldırarak yürüyüşler düzenledi. Öresund'daki yürüyüşe 12.000 kişi katıldı. Landskrona da yürüyen 10.000 işçi attıkları sloganlarla patronların krizin yükünü işçilerin sırtına yıkmasını protesto etti.

Tersane işçilerinin mücadelesi sürüyor. Bazı bölgelerde demir çelik işçileri de, tersane işçileri ile dayanışarak direnişin boyutlarını genişletiyor.

Devlet Tiyatrosu'nda Yücel Erten 'in sahneye koyduğu "Arturo Ui'nin Önlenebilir Tırmanışı" adlı oyundan bir görünüm...

'ARTURO Ui' ya da YALANCI KAHRAMANLAR

Orta sınıfın geçmişteki olaylar ve kişiler karşısında tutumu çoğu zaman romantik bir görüşün sonucudur der Brecht. Ona göre halkın ilgisini Napoleon'a çeken (Napoleon'un Medeni Kanunları) değil, ölümüne sebep olduğu binlerce insandır. Alman toplumu için der bunları Brecht. Bizde de başka türlü değildir işler. Politikacının en gözü kararmışı, padişahların en kanlısını, eşkiyanın en azılısını büyütürüz gözümüzde.

Brecht, Arturo Ui 'nin sanıldığı gibi bir kahraman, bir ulu kişi olmayıp, tröstçülerin, toprak sahiplerinin elinden tutup işbaşına getirdiği adi bir haydut olduğunu savunuyor.

1935 -36 kışında New York'da bulunduğu sıralarda aklına düşen, 1941'de Finlandiya'da gerçekleştirdiği bu oyununda Brecht, Hitler ve çetesini Chi kago'ya gangster öykülerinin ana yurduna taşıyor, Nazilerin işbaşına gelişi bir gangster öyküsü oluyor.

Bir soru geliyor akla: Hitler'in işbaşına gelişi, yalnızca büyük sermayenin, toprak ağalarının işi midir? 1953'de Brecht'le olan bir açık oturumda genç yazarlardan Lothar Kusche'nin sorduğu gibi halk nerededir bu oyunda?

Nazilerin işbaşına gelişi dinamik ve gelişen bir ekonominin, Alman emperyalizminin, sermaye sahipleri ve toprak ağalarının Hitler'i ve partisini desteklemelerinin sonucudur diyenlerin karşısına, bütün olanların psikolojik, daha doğrusu psikopatolojik bir görüş açısından açıklanabileceğini savunanlar çıkıyor. Hitler'e bir deli ya da bir ruh hastası olarak bakan, ona inananları da aynı yolun yolcusu kabul eden bu görüşün sahiplerinden L. Munford, "Faşizmin gerçek köklerini insan ruhunun derinliklerinde aramak gerekir, ekonomide değil. Aşırı bir gurur, hastalık derecesine varan kendini diğer insanlardan ayırma duyusu, ezmekten keyif almaktır faşizmin açıklaması, yoksa Weimar Cumhuriyetinin başarısızlığı ya da Versailles anlaşması değil" der.

Bu iki birbirine zıt açıklama da tek başlarına Nazizmi, başarılarını tam olarak açıklamaya yetmiyor aslında. Nazizm, bir ekonomik ve politik sorundur; etkisi, insanları peşinden sürüklemesinin nedenleri ise psikolojik. Rejimin başlangıç yıllarında ulusun büyük çoğunluğu Nazi ideolojisine inanmadan, hayran olmadan Nazilere hemen boyun eğdiler. Bunlar 1918'deki başarısız ihtilalin verdiği hayal kırıklığı ve durgunluk içinde olan emekçi kitleleri, liberaller ve katoliklerdi. İkinci grup ise yeni akıma dört elle sarılan orta sınıf.

Halkı oyuna katmakta ortaya çıkabilecek, emekçi kitlelerinin hâlâ iyi organize edilmiş durumda olmalarına rağmen sol partileri niçin desteklemedikleri, orta partilerin anlaşılmaz tutumlarının niçinleri gibi sorulara verilmesi gereken cevaplar bir oyuna sığımayacağı için Brecht, "Ui"de kişilerini devletten, büyük sanayicilerden, toprak ağalarından almıştır. "Ui, büyük suçlulara, daha doğrusu kapsadığı alan geniş olan suçlar işleyenlere duyulan saygı ve hayranlığı yok etmek için yazılmış bir oyundur" der Brecht. İsteğini gerçekleştirmek için de yukarda saydığımız nedenlerden yalnızca ekonomik olanını almış, malını dilediği fiyata satamayınca kıyamet gününün kapıya dayandığını sanan büyük sermayenin çiftliğini yurt sayan toprak ağalarının, devlet gücünün zayıflamasıyla bir hiçten, bir haydutan topluma baş yaratmalarının, sonra da bu yarattıkları başa esir olmalarının öyküsünü işlemiştir. Halk (Eğer Ciçero ve Chikago'nun sebzecilerine halkın tümünün temsilcileri diyebilirsek) yalnızca oyunun 16. sahnesinde önem kazanır.

Oyunun yazıldığı çağlarda yazarını düşündüren, acaba seyirci gangster dünyasındaki olaylarla Nazi Almanya'sındaki olanlar arasında bir bağıntı kurabilir mi, yoksa zorlanıp oyuna ilgisini yitirir mi gibi soruların yersiz olduğu aradan geçen zaman içinde oyunun pek çok ülkede başarıyla oynanması ile anlaşılmış bulunuyor.

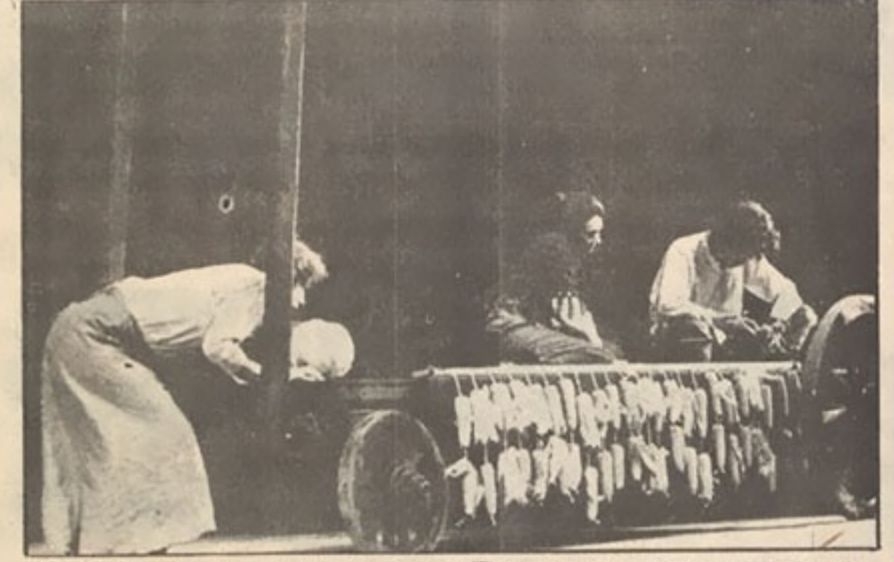
Mehmet Ulusoy'un sahneye koyduğu "Kafkas Tebeşir Dairesi" başlıyor

"KAFKAS TEBEŞİR DAİRESİ", FRANSA'DAKİ "SEVDALI BULUT", "GELECEKTEN DESTANLAR", "BENCİL HESAPLARIN BUZLU SULARINDA" GİBİ ÖNEMLİ ÇALIŞMALARDAN SONRA MEHMET ULUSOY'UN TÜRKİYE'DE YÖNETTİĞİ İLK OYUN OLACAK.

Dostlar Tiyatrosu bu yıl oyunlarına 9 Şubat Cumartesi günü Taksim'deki Venüs Sinemasında Bertolt Brecht'in "Kafkas Tebeşir Dairesi"yle başlıyor. Oyunu, 1972'den bu yana çalışmalarını Fransa'da, kendi kurduğu Theatre de Liberte (Özgürlük Tiyatrosu)'nda sürdüren Mehmet Ulusoy yönetiyor. Beş yıl önce Paris'te sergilendiğinde geniş ilgi toplayan oyun, daha sonra Fransa'nın çeşitli kentlerinde, bu arada Belçika'nın Antil Adalarına kadar birçok değişik ülkeyi kapsayan büyük bir turnede beğeni kazanmış, Avignon Festivali gibi önemli sanat şenliklerinde sergilenmişti. "Kafkas Tebeşir Dairesi", Fransa'daki "Sevdalı Bulut", "Gelecekten Destanlar", "Bencil Hesapların Buzlu Sularında" gibi önemli çalışmalarından sonra Mehmet Ulusoy'un Türkiye'de yönettiği ilk profesyonel oyun olacak.

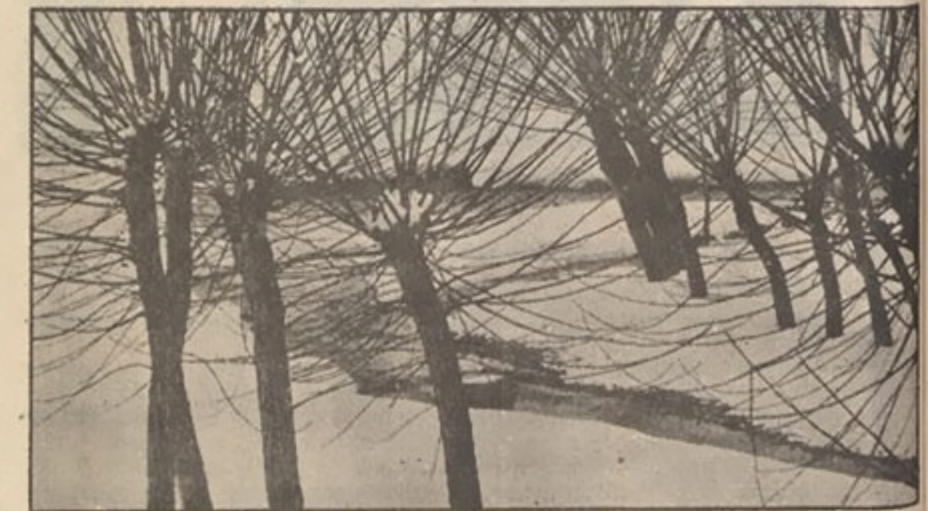
Dostlar Tiyatrosu'nun bu gösterisi, aynı zamanda, dört yıl önce yitirdiğimiz bir büyük heykel ustasına, "Kuzgun Acar'a Saygı" niteliği taşıyor. Kuzgun'un Fransız eleştirmenlerince övgüyle karşılanan ve "Kafkas Tebeşir Dairesi" için asker miğferlerinden yaptığı metal masklar ülkemizde ilk kez bu oyunda görülecek, uygun koşullar sağlanabilirse ayrıca sergilenecek.

Oyunu Can Yücel türkçeleştirdi. Dekorlar Metin Deniz'in, kostümler Sula Moz'un. Paul Dessau'nun özgün müziği orgla seslendirilecek. Oyunun başlıca rollerini Mehmet Akan, Zeliha Berksoy, Genco Erkal, Ahmet Gülhan, Gülümser Gülhan, Mehmet Keskinoğlu, Yaman Okay paşlaşıyorlar. Zeynep Irgat, Tayfun Kalender, Cem Özer, Nergiz Çorakçı, Haluk Yüce, Güniz Sevinçli de kadroyu tamamlayan genç oyuncular.

Dostlar Tiyatrosu oyunlarına 9 Şubat Cumartesi günü Brecht'in "Kafkas Tebeşir Dairesi" ile başlıyor.

Şahin Kaygun, Ankara'da fotoğraf sergisi açtı

ŞAHİN KAYGUN, 11. kişisel fotoğraf sergisini, Ankara Evrensel Sanat Galerisinde açtı.

18 Şubata kadar sürecek olan sergide, Kaygun'un tüm dönemlerinden 40 yapıt yer alıyor.

Grafik anlatımlar, renk etüdleri, doğa yorumları, portreler, Anadolu fotoğrafları ve askerlerin yer aldığı sergiyi Ankaralılar ilk kez izleyecekler.

14. Uluslararası Sanat Şenliği "Altın Sanat Ödülü" sahibi Kaygun, 1951 yılında Adana'da doğdu ve 1965 yılında resim çalışmalarına başladı.

Şimdiye kadar 10 kişisel ve birçok karma sergiye katılan sanatçının bir de kitabı yayınlandı.

İstanbul'da bugün

TİYATRO

MİYATRO VATANDAŞ TİYATROSU— "Vatan Yahut Memleket" Saat: 15.00—18.00

SERGİ

MODA GÜZEL SANATLAR GALERİSİ— Numan ve Nermin Pura'nın Birleşik Resim Sergisi.

KADIKÖY HALK EĞİTİM MERKEZİ GALERİSİ— "Genç Sanatçılar Sergisi"

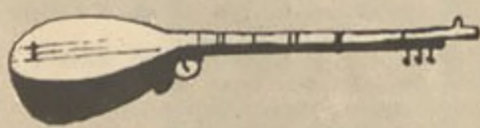
CUMALI SANAT GALERİSİ— Berç "Suluboya Resim Sergisi."

MODA CUMALI GALERİ— Karma Resim Sergisi açılıyor.

BEDRİ RAHMİ SANAT GALERİSİ— "Galeri Koleksiyonu'ndan Seçmeler" Karma Resim Sergisi.

PARMAKKAPI İŞ SANAT GALERİSİ— Nüzhet Kutluğ (Resim) İlgen Akçaylı (Porselen) Sergisi

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

MEHMET BAYRAK

İşte bunun içindir ki Halk şiirinde yoksul kır emekçileriyle mültezimlerin ilişkilerini yalın biçimde dile getiren çeşitli ürünlere rastlanır. Özellikle "aşar" ya da halk arasındaki adıyla "öşür" vergisi, birçok şiire ve destana konu oluyor. Bu vergi, sözde toprak ürünlerinden harmandan sonra onda-bir oranında alınırdı. Oysa haktan alınan öşür hiç bir zaman Osmanlı kanunnamelerindeki oranları tutmazdı. Aslında Osmanlı yönetimi vergi toplama yetkisini mültezimlere vermekle zaten bu korkunç oyuna olanak vermişti. Bu tür destanlar, Osmanlı yönetimince halka yüklenen vergilerin halk üzerinde nasıl derin ve onulmaz izler bıraktığını çarpıcı biçimde yansıtıyor.

Silleli nigari'nin "A'şar Destanı'" bunun ilginç örneklerinden biri:

Bütün malım aldın ey kanlı zalim
Şikayet ederim Hüda'ya seni
Garip Mecnun gibi perişan halim.
Şu fani dünyada ağlattın beni

Ezelden cinsinde meymenet yoktur
Ettiğin işlere ah eden çoktur
Cümlenin rızkını verici Haktır
Görmedim sen gibi bir alçak deni

Kendini bilmeyen it yer yer gider
Çevirdi ağyarlar etrafım eyler
Cenabım Saklasın bundan da beter
Bana hasm olanın kapansın evi

Gör neler işledi ol yüzü kara
Açtı derunuma onulmaz yara
Düştüm bülbül gibi ben ahüzara
Gözlerine insin bela dumanı

Helal, haram demez aldığın yudar
Bu kadar eşyayı bilmem ki nider
Hemen marifeti vurgunluk eder
Aldı ben fakirin eldeki varı
(.................)

"Çiftçi" ile "Mültezim"in karşılıklı sözleşmesi biçiminde oluşturulan başka bir destandaysa sorun çok daha yalın ve çarpıcı biçimde anlatılıyor. Destanın sonunda çiftçi karısıyla dertleşirken sözü şöyle bağlar:

Deminden kuşluk öşürcüler geldiler.
Zahirem samanım bütün aldılar
Bir tek yaba ile beni saldılar
Değirmen mi, tohum mu kaldı avrat?..

Nazım Hikmet'in anlatımıyla özetlersek:

Al Osman ülkesinde esen
bir kısırlık çığlığı, bir ölüm türküsü rüzgar idi.
Köylünün göz nuru zeamet
Alın teri timar idi,
Kırık testiler susuz
Su başlarında bıyık buran sipahiler var idi.
Yolcu yollar da topraksız insanın
ve insansız toprağın feryadını duyar idi.
....
Velhasıl hünkar idi, timar idi, rüzgar idi
ahüzar idi.
(N. Hikmet:Şeyh Bedreddin Destanı)

Nazım'ın vurguladığı gibi bu toplumsal ortamı; iktidarını perçinlemeye çalışan hünkarlar; köylünün göz nuru, alın teri üstüne kurulan tımarlar, zeametler ve bunların sahipleri sipahiler ile ahüzar içerisinde yaşayan koskoca bir yoksul halk kitlesi simgeliyordu.

İDEOLOJİK—KÜLTÜREL TEMELLER

Toplum olaylarını irdelerken, maddi temellerini getirip ideolojik—kültürel temellerini getirmemek kuşkusuz yanlış olur. Çünkü ne denli maddi temellerle içiçe olursa olsun, çeşitli toplum olaylarının, bu arada halk ayaklanmalarının kaynaklarını gösterirken ideolojik etkenlere de değinmek gerekiyor.

Bilindiği gibi feodalizmin ideolojisi ümmetçiliktir. Ve öteki feodal toplumlarda olduğu gibi Osmanlılarda da feodalizme, despotluğa kitle tabanı yaratılmaya ve temelleri sağlamlaştırılmaya çalışılırken en çok kullanılan araçlardan biri de dinler, mezhepler, daha geniş bir söyleyişle inanç sistemleri olmuştur. Sınıflı toplumlarda dinsel inançlara damgalarını vuran ve dinsel inançlara kendi çıkarları doğrultusunda bir içerik kazandıran egemen çevreler, hemen her çağda ve dünyanın her yerinde bu kurumları kendi sınıfsal çıkarları için kullanmışlardır. Kitleleri koşullandırmada büyük bir yeri ve etkinliği bulunan bu kurumlar, yine her dönemde egemen üretim ilişkilerine ve mülkiyet biçimlerine uyarlanmış ve devletin politikasına uydurulmuştur.

Çağdaş düşünce sistemlerinin ve değer yargılarının bulunmadığı dönemlerde bu kurumların daha bir önemi vardı. Çünkü yönetici kesimlerin başlıca sömürü ve baskı aracıydı o dönemlerde. Toplumlar değiştikçe dinler de değişmiş ve yeni toplum biçimlerine uyarlanmıştır. Ancak bu değişme de, yeni toplumda ortaya çıkan yeni egemenlerin istemlerine uygun bir değişmedir.

Egemenlerin yedeğindeki din kurumlarının temel göreviyse, mevcut toplum düzenlerinin, buna bağlı olarak mülkiyet ilişkilerinin, zengin-yoksul, efendi-köle ayrımının değişmezliği, kaçınılmazlığı inancının yayılması, yerleştirilmesi, benimsetilmesidir.

İşte bu temel ilkeyi iyi bilen ve bu stratejinin önemini algılayan Anadolu egemenleri, Osmanlı döneminde —hatta bugün bile— aynı araca alabildiğine başvurdular, başvuruyorlar.

Bu gerçeği kanıtlamak için yalnızca iki örnek vereceğim.

Bir üleşim—paylaşım ve genişleme kavgasından başka bir şey olmayan Osmanlı—Safevi savaşlarında, emekçi kitleleri yanına alamayan Osmanlı hanedanı, kamuyu kırbaçlayıp harekete getirmek ve egemenlerin çıkar savaşlarına araç edebilmek için güdümündeki Müftü Hamza Efendi ve öteki ulemaya şöyle bir fetva yayımlatıyor:

Fetvada Kızılbaşlar; a) Şeriat ve Muhammed'in sünnetine hakaret; b) İslâm dini ve Kur'an'ın tahrifi; c) Dinin yasakladıklarını mübah kabul etmek; ç) Kur'an ve öteki şeriat kitaplarına hakaret ve saygısızlık; d) Osmanlı ulemasını aşağılama, küçültme; e) Camileri tahribetme; f) Ebu Bekir ve Ömer'in halifeliklerini inkâr etme; g) Muhammed'in karısı Ayşe'ye iftira etmek, sövmek ve İslâmiyetin öteki kurallarına uymamakla suçlanıyor ve fetvaya şöyle devam ediliyordu:

"... Onların burada bahsedilen ve bunlara benzeyen öteki kötü sözleri ve hareketleri benim ve öteki bütün İslâm dininin âlimleri tarafından açıkça bilinmektedir. Bu nedenlerden ötürü şeriat hükmünün ve kitaplarımızın verdiği haklarla, bu topluluğun kâfirler ve dinsizler topluluğu olduğuna dair fetva verdik. Onlara sempati gösteren, batıl dinlerini kabul eden ve yardımcı olanlar da kâfir ve dinsizdir. Bu gibi kimselerin topluluğunu dağıtmak, bütün Müslümanların vazifesidir. Bu arada, Müslümanlardan ölen kutsal şehitlerin yeri cennet-i âlâdır. O kâfirlerden ölenler ise, hakir olup cehennem dibinde yer tutacaklardır.

(DEVAMI VAR)

ÇAĞDAŞ SAHNE KÜLTÜR MERKEZİ

YOLCULAR

HALİL ERGÜN MERAL ORHANSOY YAVUZ PAĞDA

SEN—YÖN: YAVUZ PAĞDA Seanslar Pazartesi— Perşembe 19.00 Seansları dışında hergün: 14.30—16.45, 19.00—21.30 Cumartesi, Pazar: 12.30

KONSER: FEYZULLAH ÇINAR
8 Şubat 1980 Cuma Saat: 20.00

BURHAN SOLUKÇU'NUN ANISINA
SERGİ: K—ÖMÜR
KARİKATÜRLER
ÜMİT KARTOĞLU—OHANNES ŞAŞKAL

SİNEMATEK:

4 Şubat 1980 Saat 19.00 "GRANADA" Belgesel -Türkçe	7 Şubat 1980 Saat: 19.00 "COCUKLUGUM" Gorki- Türkçe	11 Şubat 1980 Saat: 19.00 "EKMEĞİMİ KAZANIRKEN" Gorki—Türkçe
14. Şubat 1980 Saat: 19.00 "EKİM Türkçe	21. Şubat 1980 Saat: 19.00 "SIRADAN FAŞİZM" M. Romm ingilizce	25 Şubat 1980 Saat: 19.00 "VALTER SARAJEVO"YU SAVUNUYOR"

Tunus. cad. No: 92. Tel: 26 77 01

(Demokrat-430)

"Savcılığa götürüyoruz" diye cezaevinden alınan Gülden Gülkan akıl hastası erlerin koğuşuna konuldu

HABER MERKEZİ

Sağmalcılar Cezaevi kadınlar koğuşundaki tutuklu ve mahkumlar, Gülden Gülkan isimli genç kıza karakollarda işkence yapanlardan hesap sorulmasını istediler.

Tutuklu ve mahkumlar, topladıkları imzalarla birlikte yaptıkları açıklamada, durumun Adalet Bakanlığı'na, Sıkıyönetim Komutanlığı'na, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na, Barolar Birliği'ne, Uluslararası Af Örgütü'ne iletildiğini bildirdiler.

Gülden Gülkan'ın ifadesinin ölümle tehdit edilerek alındığı belirtilen açıklamada şöyle denildi:

"21. 1.1980 tarihinde koğuşumuza getirilen Gülden Gülkan isimli arkadaş 3.5 ay süresince, Van, Tatvan, Bitlis, Diyarbakır ve Ankara-Mamak'ta gezdirilerek işkence görmüştür.

Van'da önce ayak tabanları jiletle kesilmek suretiyle bir buçuk gün tuzda bekletilmiş, daha sonra ayakta, tuz üstünde gece sabaha kadar, duvara dönük elleri başının üstünde durdurulmuştur. Vücudunun çeşitli yerlerinde sigara söndürülmüş. Bundan sonra cinsel organları jiletle kesilip ırzına geçilmiştir. Diğer illerde, falaka vebenzeri işkencelerden sonra Diyarbakır'da, cezaevinden "savcılığa götürüyoruz" diye alınarak akıl hastası askerlerin bulunduğu koğuşa konulmuş, burada bekletildikten sonra istedikleri ifadeyi falakayla döverek imzalatmaya çalışmışlar, bu işlem birkaç kez tekrarlanmıştır. İfade Gülden Gülkan'a silah çekilip, ölümle tehdit edilerek imzalatılmıştır.

Biz koğuşta bulunan tutuklu ve hükümlüler arkadaşımızın üzerinde bu işkence izlerini gözlerimizle gördük. Bu işkence ve zulmün sonucu, arkadaşımız, zaman zaman sinir krizleri geçirmekte ve gördüğü işkencenin tesiriyle sayıklamaktadır. Kendisine işkence yapıldığını sanarak "yapmayın!" diye haykırmaktadır.

Arkadaşımızın durumu, Cezaevi Tabibi Mehmet Ali Koçyiğit ve sağlık memuru tarafından müşahede edilmiş, zabıt tutulmuştur. Tedavisinin yapılması için gönderildiği Bayrampaşa Devlet Hastanesi'nde de Nisaiyeci doktor, arkadaşımızı muayene ederek, izler hakkında raporunu vermiştir.

Durum böyleyken, işkence izlerinin tespiti için gönderildiği adli tabiplikte, muayene dahi edilmeksizin Cumhuriyet Savcısı tarafından "bunun kafasından zoru var. Emniyet'te kimse birşey yapmaz, bunu Bakırköy'e gönderin. Sana kimse rapor vermez" sözleriyle geri çevrilmiştir.

Şu anda bu durum Adalet Bakanlığı, Sıkıyönetim Komutanlığı, S.S.Y. Bakanlığı, Barolar Birliği, Uluslararası Af Örgütü, Cezaevi Savcılığı ve çeşitli demokratik kurumlara bildirilmiştir.

Biz kadınlar koğuşu, birçok örnekten biri olan arkadaşımız Gülden Gülkan'a yapılan bu insanlık dışı zulmü protesto ediyoruz."

Tutuklu ve mahkumlar İstanbul Tabipler Odası Başkanlığı'na yaptıkları başvuruda da, Gülden Gülkan'ın muayenesinin yapılarak rapor hazırlanmasını istediler.

Başvuruda şöyle denildi:

"Üç buçuk ay süresince, kendisine çeşitli illerde işkence yapılarak, cinsel organları kesilerek ırzına geçilmiş daha sonra tutuklanarak cezaevine getirilen Gülden Gülkan'a 28.1.1980 tarihinde cezaevi tabibliğince sevkedildiği adli tabiblikte muayene edilmediği gibi hakaret edilmiş rapor verilmemiştir.

Vücudunda bulunan izler ve uğradığı tecavüz hiç bir doktorun ve hiç bir aydının ve de hiç bir gözün görmemezlik edemeyeceği kadar barizdir.

Yapılan bu yanlı tutumu protesto ediyor, arkadaşımız Gülden Gülkan'ın sağlıklı bir şekilde muayenesinin yapılarak raporunun verilmesi için kurumumuzca çeşitli doktorların birlikte muayenesinden geçmesi için gerekli işlemlerin en kısa zamanda yapılmasını saygılarımızla arz eder, beklediğimizi bildiririz."

Mamak Cezaevi yöneticileri hakkında kovuşturma yapılması istendi

ANKARA (DEMOKRAT)

Mamak Askeri Cezaevi'nde tutuklu bulunan Döndü Durmuş adındaki kadının 8 aylık doğan çocuğu 10 gün yaşadıktan sonra öldü. Cezaevinde doğum yapan Döndü Durmuş'un eşi, askeri savcılığa başvurarak, cezaevi idaresi hakkında kovuşturma açılmasını istedi. Doğumdan 10 gün sonra ölen çocuğun göbek bağı kesilirken mikrop kaptığı belirlendi. Doğumdan önce cezaevi yetkililerine zamanında haber verilmesine rağmen ilgilenilmediği, çocuğu ölen anneye emniyetteki sorgulaması sırasında yapılan elektrik işkencesinin kadının rahmini tahrip ettiği ve erken doğumun bu nedenle meydana geldiği belirtildi.

EMNİYETTE VERİLEN ELEKTRİK VE ERKEN DOĞUM

Döndü Durmuş, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'na bir dilekçe ile başvurarak hamile olduğunu belirtmesine rağmen kendisine emniyette sorgulaması sırasında elektrik işkencesi yapıldığını, doğumdan sonra kaldırıldığı hastanede doktorların elektrikten rahmin çürümüş olduğunu ve çocuğun da yetersiz beslenme ve doğum sırasında kaptığı mikroplardan dolayı öldüğünü söylediklerini bildirdi. Bu arada doğumdan önce Döndü Durmuş'un doğum sancılarından dolayı doktora çıkartılmasına rağmen, doktorun daha doğuma 2 ay on gün var diyerek hastayı muayene etmediği ve koğuşuna geri gönderdiği belirtildi.

Çocuğu 10 gün yaşadıktan sonra ölen Döndü Durmuş'ın Sıkıyönetim Savcılığı'na yazdığı dilekçenin bir bölümünde şöyle denildi:

"....bana yüklenen suçla hiç bir ilişkim olmadığı halde 7 aydan beri Mamak Ceza ve Tutukevi'nde bulunmaktayım.

Son olarak 20.1.1980 günü rahatsızlandım. İdareye doğum yapabileceğim hakkında haber gönderdim. Saat 9.30'da doktora çıkardılar. Doktor muayene etmeden doğum için daha iki ay on gün olduğunu söyleyerek beni koğuşa gönderdi. 24.1.1980 günü saat 01.00'de yeniden rahatsızlandım. Doktor çağrılması, doğum durumunun olduğu hakkında idareye haber gönderildiği halde idare vurdum duymaz bir tavır takınarak benimle ilgilenmedi. Saat 4'de doğum yaptım. Teyze kötü bir makasla çocuğun göbeğini kesti. Hastanedeki doktorlar çocuğun sekiz aylık olduğunu kötü sağlık koşullarından ve yetersiz beslenme sonucunda 1.5 kg olduğunu söylediler. Doğum sırasında da mikrop almış. Beni de ameliyata aldılar. Doktor, emniyette verilen elektrikten dolayı rahmin çürümüş olduğunu, koşulları iyi olan bir yerde kalmam gerektiğini benim ve çocuğun sağlığını belirten bir rapor hazırlayarak gerekli yerlere ileteceğini söyledi. Hastaneden cezaevine getirildim. İsteğim üzerine tekrar hastaneye götürüldüğümde 30.1.1980 günü akşamı öldüğünü söylediler. Çok kötü durumdayım. Durumumun yeniden incelenmesini ve tahliye edilmemi talep ediyorum.

Yine Mamak Askeri Cezaevi'nce tutuklu bulunan Döndü Durmuş'un eşi Himmet Durmuş'da Askeri Savcılığa bir dilekçe ile başvurarak cezaevi idaresi ve doktorlar hakkında kovuşturma açılmasını ve hak ettikleri cezaya çarptırılmalarını istedi. Himmet Durmuş savcılığa verdiği başka bir dilekçede ise, "Eşim şu anda ruhsal ve biyolojik olarak çok kötü ve kendini cezaevinde toparlayamayacak durumdadır" diyerek kendisinin ve eşinin durumunun yeniden incelenmesini ve tahliye edilmelerini talep etti.

Anadolu

(Baştarafı 1. Sayfada)

İş aktinin feshedilmesinden sonra bir açıklama yapan Süleyman Yağız şunları söyledi:

"Benim iş aktimin feshinde hiç bir gerekçe gösterilmemiştir. Üstelik faşist MHP destekli AP iktidarının Genel Müdürü Atilla Onuk, iş aktimin feshedildiğini üzülerek (!) bildirmiştir. Dahası, şimdiye kadarki hizmetlerime teşekkür bile etmiş ve bundan sonraki çalışmalarımda başarılar dilemiştir."

Bütün bu gerçekler doğrultusunda şunu eklemek isterim ki, onca pislik, hayınlık, baskı ve zulmün kol gezdiği şu koşullarda onurluca yaşamaktan başka da çıkar yol yoktur. Onurluca yaşamak da, onurluca ve yiğitçe işçi sınıfı bilimi doğrultusunda yılgınlığa kapılmadan savaşmakla olmalıdır."

Güney

(Baştarafı 1. Sayfada)

dü. Sur kentindeki bir mülteci kampında da iki kadınla bir erkek yaralandı.

Polis yetkilileri, Lübnan'daki olaylarda yaklaşık 50 kişinin öldüğünü ve 40 kadar da patlama olduğunu bildirdiler.

Bütçe

(Baştarafı 1. Sayfada)

tur. Yurdumuzun kaynakları, güçleri, milletimizin engin tecrübesi, bugüne kadar olduğu gibi bugün de çevremizi saran sıkıntıları aşmamıza imkân sağlayacaktır. Bu mutlu sonuca birlik ve beraberliğimizi koruyarak varacağız."

SEZGİN'İN KONUŞMASI

Cumhuriyet Senatosunun açış konuşmasından sonra bir sunuş konuşması yapan Maliye Bakanı İsmet Sezgin, Türkiye'nin ekonomik dar boğaza girmesinin önceki yıllarda uygulamaya konulan mali ve ekonomik politikalardaki tutarsızlık ve hatalardan kaynaklandığını ve bu arada dünyadaki akaryakıt fiyatlarının devamlı şekilde yükselmesinin ödemeler dengesini altüst ettiğini ve sanayi ve tarım üretimini olumsuz etkilediğini bildirdi.

Maliye Bakanı İsmet Sezgin, Türk toplumunun son 10 yıl içinde üretim yerine paylaşım sorunu üzerinde daha fazla durduğunu bildirdi ve şöyle konuştu:

"Özellikle 1965-1970 arasında sağlanan hızlı kalkınma 1977'den sonra durakladığı halde, son yıllar milli gelirin paylaşılması kavgalarıyla geçirilmiştir. Bu arada kalkınma hamlesi duraklamış, son iki yılda yatırım ve üretim belirgin şekilde gerilemiştir. Milli gelirin paylaşım kavgasının da kimseye bir yarar sağlamadığı böylece anlaşılmıştır.

Nihayet geçtiğimiz yıllarda kamu kesimi özel kesim tartışmaları yeniden canlandırılmış, Anayasamızın öngördüğü karma ekonomik düzenden sapmalar görülmüştür. Devlet birçok üretim ve hizmet kolunda vatandaşı ile rakebet eder duruma gelmiştir. Özel kesimin ekonomik gelişmesine gereksiz müdahalelerde bulunulmuş, sınırlamalar konulmuştur. Türk toplumu, ticari ve sınai hayata konulan bu sınırlamaları ciddi olmayan bir ekonomi politikası olarak değerlendirmiş, vatandaşı ile rakip duruma düşen, ticari ve sınai faaliyetlerde onun hayat hakkını sınırlandıran bir ekonomi politikasını tasvip etmediğini belirtmiş bulunmaktadır."

Maliye Bakanı, hükümetin bu durum karşısında ciddi önlemler alma gereğini duyduğunu ve bu ekonomik önlemleri cesaretle uygulamaya koyduğunu kaydederek, ekonomik önlemlerle ilgili "önümüzdeki günler ve aylar güçlüklerle ve fedakarlıklarla dolu olacaktır. Bu tedbirleri bugün almasaydık, gelecekte, hepimiz daha yüksek ve katlanmaz sıkıntılarla karşılaşacaktık" dedi.

Maliye Bakanı, 1980 mali yılı bütçe gelirlerinin 636.3 milyar lirasının vergilerden, 49 milyar lirasının da vergi dışı gelirlerden sağlanacağını bildirerek, "21 milyar lirası da özel gelirler ve fonlardan meydana gelmektedir. 636.3 milyar liralık vergi geliri içindeki en büyük pay 391 .4 milyar lira ile gelir üzerinden alınan vergilerden oluşmaktadır. Bunun vergi geliri içindeki oranı yüzde 61.5"tir şeklinde konuştu.

Maliye Bakanı İsmet Sezgin, hükümetçe hazırlanan vergi yasa tasarısının son aşamasına gelindiğini ve tasarının önümüzdeki günlerde Millet Meclisi'ne sunulacağını bildirdi.

İsmet Sezgin, vergi yasa tasarısının kapsamı ile ilgili şunları söyledi:

"Asgari ücret vergiden istisna edilecek, Gelir Vergisi asgari ücret sınırından başlatılacaktır. Gelir Vergisi, tarifesi iyileştirilecek yeniden düzenlenecektir. Zira kazanç sahiplerinin götürü usulde vergilendirilmesine ilişkin limit yükseltilecektir. Esnafa tanınan muafiyet hükümleri yeniden düzenlenecek ve götürü vergileme ölçüleri genişletilecektir.

GÜNÜN GÖZLEMİ

(Baştarafı 4. Sayfada)

Böyle diyorlar. Sanki batıranlar, mahfedenler bu ülkeye başka dünyalardan geldiydi de bunlar vatan kurtaracaklar. Bunların hiç mi hiç günahı yok. Bunlar sütten çıkmış kaşık...

Bu noktada, unutanlara hatırlatalım: Türkiye bu filmi bir kez 1950-1960 arasında seyrettiydi. Bugün 1980'lerde bir kez daha seyrediyoruz. Ama biline ki, herkesin belleği unutma hastalığıyla zedeli değildir. Biz bu filmin sonunu da biliyoruz. Unutan sanırız Dolaksızoğlu Süleyman Sami Gündoğdu dur.

Hatırlamasında, anımsamasında yarar vardır. Bizden söylemesi.....

Güvenlik Konseyi

(Baştarafı 1. Sayfada)

yi suçlayan bir karar tasarısı 14 olumlu oyla kabul edildi. Bu karar tasarısını veto etmesi beklenen İngiltere ise oylamaya katılmadı.

Güvenlik Konseyi'nin önceki gece kabul ettiği karar tasarısında Londra anlaşmasının çiğnendiği belirtildi ve seçimlerin dürüst ve serbestçe yürütülmesi için İngiltere önlem almağa çağrıldı. Güvenlik Konseyi'ndeki görüşmeler sırasında konuşan Afrikalı delegeler İngiltere ve İngiliz sömürge Valisi Soames'i sert bir dille eleştirdiler.

Bangladeş, Jameika, Meksika, Nijer, Filipinler, Tunus ve Zambiya tarafından sunulan karar tasarısı Sovyetler, Amerika, Demokratik Almanya, Fransa, Norveç, Portekiz ve Çin tarafından desteklendi.

Tek odalı

(Baştarafı 1. Sayfada)

masa da yaptığımız araştırma sonucu ortaya çıkan farklılıkları şöyle bir sıralayalım:

Evlenmeye karar veren iki emekçi işe alyans almakla başlıyor. 2 Alyans'ın tutarı son devalüasyonla birlikte 4500-5000 lira civarında. İki burjuva da yüzük alıyor. Pırlantaların tutarı 50 binden başlıyor, yüzbinleri buluyor. Ardından ev faslı geliyor Burjuvalar için sorun yok. Aileden devrolan bir yazlık bir kışlık ev mevcut. Mülkiyetleri kendilerinin. Değerine gelince milyonlar... Eğer beğenmezlerse 50 bin liradan başlayan kiraları rahatça veriyorlar. Öte yanda emekçi çift ya ana babanın yanında bir odaya sıkışmak zorunda, ya da tek göz bir gecekondu. Onun kirası bile 2 binden yukarı. Arada, bir de orta halliler var. Ev onlar için de büyük sorun. Çünkü en az 5000 lira vererek tutmak zorunda oldukları evin kirası, maaşlarının yarısına denk.

Sıra evin döşenmesine geldi. Emekçiler için halılar, mobilyalar, elektrikli aletler fazlaca sorun olmuyor. Nasıl olsa alamıyorlar. Evlerinin tabanlarına yaydıkları 1500 liralık bir kilim, odaya koydukları gündüz koltuk, gece yatak olan bir iki divan. Divanların yataklarıyla, örtüleriyle birlikte bedeli 10 bin lirayı buluyor. Hani o basmadan dikiliverir denen perdeler bile en az 5 bin lira tutuyor. Ya ocak tabak, bardak? Su içecekleri, çorba kaynatacakları, çay yapacakları bu zorunlu gereksinim maddelerinin toplamı da 10 bin lirayı geçiyor. Kendilerini çok zorlarlarsa bir küçük buzdolabı alabiliyorlar. Fiyatı 30 binden aşağı değil. Yemek yiyecekleri bir masa alınmadan olmuyor. En ucuzu sandalyelerle birlikte 7900 lira. Bu harcamalar zaten bükülmüş olan emekçinin belini iyice büküyor. Ama bunları da almadan yeni bir aile kuramazki. Diğer yanda burjuva evini binlerce liraya duvardan duvara döşetiyor. Hani şu her gece reklamı yapılan Dinarsu ile. Tutarı 217 bin lira. Üzerine ayrıca bir tanesi en azından 100 bin lira olan bir kaç tanecik halı! Salon takımları, yemek takımları, yatak odası takımları toplamı bir milyon'u geçiyor. Sadece avizeler yarım milyon. Mutfağı ve banyoyu, mütahidin yaptığı şekliyle tabiki beğenmez. O zaman hazır banyo ve mutfak döşemesi. Sadece banyo 150-200 bin arası Mutfaksa 160 bin lira. Ev kaloriferli ama şömine de gerek. O zaman ver 150 bin lirayı. Güzel bir mermer şömine al. 150 bin liralık telefonumuzu nereye koyacağız? Portakal sandığı üstüne değil tabii.... Onun için sadece 24 bin liraya zarif bir sehpa satılıyor. Konuklarımıza ikram edeceğimiz içkiler için bar. Fiyatı 55 bin lira. Buzdolabında Bulaşık Makinasına kadar boy boy her türlü elektrikli cihazların toplam tutarı 300 bin lira. Emekçi ailesinin en fazla bin lara vererek alabildiği transistörlü radyoya karşılık 500 bin liralık müzik tesisatı. Kristalleri, bavyera porselenleri, gümüşleri, aksesuarları, yağlıboya tabloları dışında aşağı yukarı burjuvanın evide böylece döşenmiş oluyor. Arada yine bir bankada ya da özel bir şirkette çalışan küçük burjuvalar var. Ya bunlar nasıl evlerini döşeyecek? Daha az gelirli bir emekçi gibi iki divanla işi bitiremez. Sonra çevreden ayıplarlar. Gecekondu da oturamaz. Burjuva gibi ise hiç yapamaz. Çünkü öyle ev döşeyecek para biriktirmeye kalksa, ömrü, kendisi gibi 100 kişinin ömrü vefa etmez. O zaman o da görünüşü biraz daha güzel eşyalar alacak evine. Onların fiyatları da yine on binli rakamlar. Çoğu da taksitle alınıyor. Böyle bir evde buzdolabı, çamaşır makinası, televizyon gibi birkaç elektrikli eşya da oluvor.

HİLTON'DA PATLAYAN ŞAMPANYALAR FALANCA... NİKAH DAİRESİNDE KIYILAN NİKAH

En son olarak nikaha sıra geliyor. Emekçiler tanesini en ucuzundan 7 7,5 liraya yaptırabildikleri üç badem şekerli ikramla 1500-2000 lirayı zar zor verip bu işi biran önce sonuçlandırmaya çalışıyorlar. Orta halliler de 7500 liraya çıkardıkları nikah şekeri 3000 liraya verdikleri davetiye ve 15 bin liraya çıkan gelinlikle nikahı kıyıyorlar.

Burjuvalar'a gelince şöyle şampanyaların patladığı ipek tuvaletlerin sergilendiği bir tören gerek. Yer kolay. Büyük otellerin balo salonlarından biri. Böyle bir yerde yemekli bir düğün 500 bin liraya çıkıyor. Tam da milyonlara döşenen eve layık olarak. Gelinlik ise Paris ya da Londra'dan 250-300 bin'e geliyor. Tabi düğünden önce nikah töreni de var. Orda dağıtılar nikah şekerleri içinde çikolata dahil 30-35 bin lira arası değişen fiyata maloluyor. Yaldızlı nikah davetiyeleri de ayrı!

İşte toplumumuzun üç değişik tabakasından üç değişik çiftin evlenmesi için harcadıkları.

En çok çalışan, en çok ezilenler, en mutlu günlerinde bile binbir türlü güçlüğün altında. Rahat olanlar ise herzaman olduğu gibi en az yorulup en az çalışanlar.

ABD'nin yeni

(Baştarafı 1. Sayfada)

niyle diğer hammaddelerden çok daha fazla öneme sahip olduğu açık.

Bugün Ortadoğu'da İran ve Afganistan bunalımlarından sonra ortaya çıkan yeni durum emperyalist ülkeleri petrol bölgeleri konusunda çok daha hassas olmaya itmektedir. Çünkü bu yeni biçimlenme özellikle ABD emperyalizminin genelde dünya çapında, özelde ise Ortadoğu'daki politikasında bir takım yeni düzenlemelere gitmesini zorunlu kılıyor. ABD bu yeni politika ile Ortadoğu çerçevesinde kendi egemenliğinisürekli kılma yoluna giderken öte yandan da NATO çerçevesi içinde "hazır kuvvet" bulundurma girişimlerine geçilmesini talep etmektedir.

"Hazır kuvvet" bulundurma ya da "anında müdahale" olarak adlandırılan bu girişimi, ABD sürekli başkomutanlığını elinde bulundurduğu ve tek yetkili ülke konumunda olduğu NATO ittifakına önermektedir. Böylesi bir girişim şu anlama gelmektedir: ABD kendi ülkesini savaş dışı bırakarak kendi çıkarları için bir takım bölge ülkelerini kullanacaktır. Bu ülkelerin başında da NATO'nun Ortadoğu bölgesindeki tek ülkesi olan Türkiye gelmektedir.

Öte yandan NATO çerçevesi içinde yer alamayan diğer bölge ülkeleriyle de yapılacak ikili anlaşmalar yoluyla ABD bölge üzerinde yitirmiş olduğu denetimini sağlamak yoluna gitmek istemektedir. ABD'nin bölgedeki doğal müttefiklerini bir yana bırakırsak şu anda bu duruma en yatkın ülke olarak Pakistan görülmektedir.

Türkiye hükümetinin mevcut konjektürdeki durumunu değerlendirdiğimizde, her konudaki trafiğin çok yoğun olduğu günümüzde bu "hazır kuvvet" bulundurma tezgahının bir pazarlık konusu olarak değerlendirileceği söylenebilir.

Köyişleri Bakanlığı'nda "işçi fazlası var" denilerek devrimciler işten atılıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Demirel hükümetinin kurulmasından bu yana başlayan işyerlerindeki haskı kıyım ve sürgünler Köyişleri Bakanlığı'na bağlı işyerlerinde deyoğunlaşarak sürüyor. Köyişleri Bakanlığı işyerinde çalışan ilerici, devrimci işçiler ve memurlar adına yapılan açıklamada, faşistlerin ise alındıkları ve bunların çalışanlara baskı yaptıkları bildirildi.

"Ücretleri ödeyecek para yok, ya da işgücünüze gerek yok" bahaneleriyle yüzlerce işçinin işten atıldığı belirtilen açıklamada işyerlerinde köy YSE'İŞ sendikasının örgütlendirilmeye çalışıldığı ifade edildi.

Çalışanların ekonomik açıdan da baskı altında bulundurulduklarını kaydedilen açıklamada şöyle denildi:

"Yeni MC'nin kurulmasıyla birlikte birçok işyerinde olduğu gibi köyişleri bakanlığında da kıyım ve sürgünler alabildiğince yoğunlaşmaktadır. Aralık ayı içinde İL YSE'den 280 YSE 5 bölgeden 100 civarın da mevsimlik işçinin bütçenin yetersizliği ve bu işçilerin işgüçlerine gereksinim duyulmadığı gerekçesiyle iş akitleri feshedilmiştir. İşten atılan bu mevsimlik işçilerin maaşları da halen ödenmemiştir. Oysaki bir hafta sonra içlerinde Yozgat eski MHP Milletvekili adayı başta olmak üzere MHP'li ve ÜGD'li faşist caniler işyerlerine alınmıştır. YSE 5. bölgede daha önceden işyeri huzurunu bozucu hareketlerde bulundukları gerekçesiyle işten atılan yüz civarında faşist, tekrar ise yerleştirilmişlerdir.

Toplu iş sözleşmesine göre tekrar mevsimlik işçi alındığında onbeş gün önceden işveren tarafından işyerine ilan asılarak ve öncelikle atılan mevsimliklerin geri alınması gerekli olduğu halde işveren YSE 5. bölgeye 200 İl YSE'ye 280 civarında mevsimlik işçiye işbaşı yaptırmış ve atılan mevsimlik işçilerin hiçbirini tekrar işe almamıştır.

Dur ihtarına

(Baştarafı 1. Sayfada)

nard'ın erlerin elinden kurtulduğu ve kaçmaya başladığı uzun süren kovalamacanın ardından Fransız Turist'in "Dur" ihtarına uymadığı için açılan ateşle öldürüldüğü bildirildi. Kurşunlardan birinin turistin karnından girerek sırtından çıktığı ve olay yerinde hemen öldüğü açıklandı.

TARİŞ'te

(Baştarafı 1. Sayfada)

Direnişlerinin, Tariş'te sürgün ve kıyıma son verilmesi, Tariş'in faşistleştirilmesine karşı konulması, Tariş'ten polis ve jandarmanın çekilmesi doğrultusunda haklı nedenlere dayandığını belirten devrimci işçiler, sürgünlerin başladığını belirterek "2 gün içinde merkez binalardan 6 devrimci işçi arkadaşımız sürüldü. Hiçbir gerekçe gösterilmeden sürülen bu işçi arkadaşlarımızın, nitelikleri belli kooperatiflere sürülmesi, daha da önemlisi teker teker sürülmesi belirli amaçlar taşımaktadır" dediler.

Sürülen işçi arkadaşlarının bulunduğu binalarda örgütlü bulunan Paper-İş Sendikasının niteliği gereği sessiz kaldığını belirten devrimci işçiler açıklamalarını şöyle bitirdiler:

"Bizler Tariş'te çalışan devrimci işçiler olarak bu olaylar karşısında susmayacağımızı, sürgünlerin kıyımların bizi yıldıramıyacağını tüm kamuoyuna duyururuz.".

Zamlar

(Baştarafı 1. Sayfada)

korsan gösterilerde devalüasyon ve zamları protesto eden "Zamların sorumlusu yeni MC ve IMF dir. Zam zülüm işkence işte faşizm" gibi sloganlar atıldı. Üzerine "Kazık" resmi çizilmiş ve "Yeni MC'nin Hediyesi" yazılı kağıtlar uçuruldu.

Bu arada, yine Ankara'nın Küçükesat, Tandoğan, Ayrancı gibi semtlerin de de zamları protesto için gösteriler yapılırken, bazı bölgelere de üzerinde zamları protesto eden sloganlar yazılı pankartlar asıldığı, pankartlara bağlı kutuların içinden "Yeni MC'nin Hediyesi" yazılı kazıklar çıktığı görüldü.

Hatay'ın bazı ilçelerinde zamları protesto eden gösteriler yapıldı. Geçtiğimiz günlerde Samandağ ilçesinde yapılan protesto gösterileri sırasında, göstericiler yanan bir çember içine üzerine "zam-zülüm-işkence işte faşizm, baskı yasalarına karşı savaşalım" yazılı bir pankart bıraktılar.

TİKP Milli

(Baştarafı 1. Sayfada)

renme anlayışıyla eğitilmelidir. Yurtseverlik bilincinin, birlik ve beraberlik ruhunun güçlendirilmesi, yurt savunması için fikri ve pratik eğitimin gerçekleştirilmesi hayati görevimizdir. Saldırganı caydıracak olan, kararlı direnme ve milli savunmadır. Milli Güvenlik Bilgisi derslerinin yeniden düzenlenmesini bu yönde atılmış bir adım olarak değerlendiriyoruz."

ABD Pakistan

(Baştarafı 1. Sayfada)

Suudi Arabistan, Camp David anlaşması konusundaki tavrını değiştirmediğini bildirdi.

Bu arada New York Times adlı ABD gazetesi, önceki gün Amerikan Savunma Bakanlığının Basra Körfezi ile ilgili bir raporunu yayınladı. Bu habere göre, raporda ABD'nin Kuzey İran'da Sovyetlerce girişilebilecek bir askeri müdahaleyi durduramayacağı gerekçesiyle, bu bölgede muhtemel bir Amerikan-Sovyet çatışmasında ABD'nin taktik nükleer silahlar kullanmasının tavsiye edildiği ileri sürüldü.

HABERİN İÇİNDEN

söyleyelim, bir tek doğru rakkam yoktur. Şöyle anlatalım bunu:

Devlet borçları ödenekleri, dış paraların pahalılaştırılması (devalüasyon) dolayısıyla artmıştır. Ne kadar artmıştır? Bunu da değme uzman bir haftada hesaplayamaz. Çünkü her borca ait dış paranın yükseliş oranları değişik. Hatta her borcun şu ya da bu kısmı mı orayı tartışmalı. Bu nedenle dış borçlara ait rakkamlar göstermelik.

2) Yatırım ödenekleri de göstermelik. Bir kez projelerin kısıtlanma kararı yeni alındı ve bütçeye yansıtılmadı. Yansıtılsaydı da yine göstermelik olacaktı çünkü artan çimento, demir, elektrik ve akaryakıt maliyetlerinin yatırımlara ne kadar yansıyacağı belli değil.

3) Aydınlatma ısıtma giderleri, taşıt giderleri, büro giderleri, mobilya giderleri ve bunlara benzeyen giderler de son zamlarla göstermelik hale geldi.

4) Yolluklar, memur maaşları ödenekleri de göstermelik. Çünkü, Demirel altı ayda bir eşel mobil uygulanacağını söylüyor. Uygulanacaksa ödenekler göstermelik uygulanmasa da göstermelik çünkü Millet Meclisi çoğunluğu (CHP—AP—MSP— Bağımsızlar) katsayının 25 olmasını istiyor.

5) Gelir bütçeleri de göstermelik. Çünkü hangi gelir yasalarının geleceğine hükümet bile karar vermiş değil, ama hiç yasalar değişmese gelir bütçesi gine göstermelik. Tekel, akaryakıt zamları ve şeker zamlarından sonra tüketimden alınan vergilerin nereyi bulacağını, son KİT zamlarından sonra Gelir ve Kurumlar vergilerinin ve hele son dış ticaret kararlarından sora gümrük vergi ve resimlerinin nereye ulaşacağını hesaplayan kompüter daha keşfolunmamıştır.

O zaman hükümete ve Maliye Bakanına soralım "Siz hangi bütçeyi savunuyorsunuz? Ve hangi bütçeyi uygulayacaksınız? Bu bütçe göstermelik olduğuna göre parlamentodan geçmemiş bir bütçeyi uygulayacaksınız. Muhalefete soruyoruz: Siz hangi bütçeyi görüşüyorsunuz orada?

"Planlı ekonomi" derken "Bütçesiz Devlet" haline geldik. Tarhoncu Ahmet Paşadan bile geriye giderken, muhalefet de, iktidar da bu sorumluluğun ve Anayasa-dışı uygulamanın farkında değil.

1964'den bu yana her yılın bütçesini eleştirme şeklindeki tutumumuzu bu nedenle bu sene yerine getirmiyeceğiz. Bu yıl bütçe eleştirisi yapmıyacağız. Çünkü ortada bilimsel yasal ve Anayasal anlamında bir "Bütçe Tasarısı" yok.

SELAM OLSUN

Baştarafı 2. Sayfada

Oyunu izlemeyi mutlaka sürdürmeleri gerek...

Ya kıpırdanmaya başlayanlar?

Şimdilik baskı yasalarıyla idare edilir. Ama yine de sıkıyönetimin halk üzerindeki etki ve yetkilerini artıran tasarı yasalaşmalı.

"Oyun Nasıl Oynanmalı?" Ankara'da şimdilik böyle tartışılıyor.

AST'ın sahnesindeki oyuncu, çözüm için örgüt ve parti -demiyor- ama diyor—.

İstanbul'daki izleyiciler, vapura bilet almadan ve bilet ödemeden biniyor...

Orta öğretim öğrencileri evlerinde. Öğretmenleri —bazıları hem de maaş alamadan— evlerinde...

Tüm izleyicilere selam olsun.

TARTIŞMA ALANI

Baştarafı 2. Sayfada

yatlar Moskova'da değil, Montreal de yapılsın demekteler. Zira bundan her iki devlet, politik çıkarların da ötesinde büyük ticari çıkar sağlayacaklardır. Bu da bir Olimpiyat düzenleme mantığıdır.

Ya biz ne yapıyoruz? Spor yetkililerimiz belli ki icazet beklemekteler...

Öte yanda yine bir gazete haberi: Terkedilmiş Ali Sami Yen Stadyumunun tribünlerindeki tahta oturma yerleri, sökülerek sobalık odun yapılıyor.

Eyvahlar olsun. Stadyumları çürütüp sobalık odun yapanlara.

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

Teknik nedenlerle dizinin devamı elimize ulaşamamıştır. Yarın devam edecektir. Okurlarımızdan özür dileriz.

(1955.....)

MEHMET MARAŞ

Biz bu yerden gider olduk
Kalanlara selam olsun....

DEVRİMCİLER

(Demokrat: 440)

Biz bu yerden gider olduk.
Kalanlara selam olsun..

MEHMET MARAŞ

1 Şubat 1980 günü İnebolu Halkevi'nin faşistler tarafından bombalanması sonucu öldü. Anısı mücadelemizde yaşayacak.

DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat: 426)

ANTAKYA BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1- 1.590.343.70 TL keşif bedelli Armutlu ve Elektrik mahalleleri yollarının betonlama inşaatı işi kapalı zarf usulü ile ihaleye çıkarılmıştır.
2- İhalesi 19.2.1980 salı günü saat 16.00'da Belediye encümence yapılacaktır.
3- Geçici teminatı 47.710.— TL'dır.
4- İhaleye ait evraklar mesai saatlerinde Fen İşleri Müdürlüğünde görülebilir.
5- PTT ile yapılacak müracaatlar kabul edilmeyecektir.

(Basın 10794) - 428

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3283/41

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI
YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ: 3 aylık 900.— ; 6 aylık 1800.— ; 1 yıllık 3600.—
YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ: 3 aylık 2250.— 55 DM. ; 6 aylık 4500.— 110 DM. ; 1 yıllık 9000.— 220 DM.

İLAN KOŞULLARI
2, 3. sayfalar (süt. cm) 400.—TL
Devam sayfaları (süt-cm) 450.—TL
İlan sayfaları (süt-cm) 320.—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700.—TL
Yayın ilanları... 400.—TL
Küçük ilanlar (kelimesi) 10.—TL

İLAN REKLAM BÜROSU Cumhuriyet Cad. No: 87/5 Elmadağ-İSTANBUL Telefon: 40 15 89

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay-Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58 Telefon: 10165

YAĞ NİÇİN BULUNAMIYOR?

ARAŞTIRMA İNCELEME SERVİSİ – 4

Bugüne kadar yağ sorunu halkın çıkarları açısından ele alınmamıştır

Halkın bugünkü istemi her zaman en ucuz fiyatla yağ bulabilmektir

Sorunun halkı ilgilendiren yönü, her zaman en ucuz fiyatlarla yağ bulabilmesidir. Ama bu gerçekleştirilmemiştir. Yağ darlığı giderek büyümüş, fiyatlar karaborsada giderek yükselmiş ve kuyruklar da giderek uzamıştır.

ZEYTİNYAĞI PİYASADAN NEDEN ÇEKİLDİ?

DAHA önce de belirttiğimiz gibi, zeytinyağı 1950'lere kadar tereyağı ile birlikte en çok tüketilen yağdır. Bu yıllardan sonra margarin tüketiminin artmasının tersine, sürekli bir tüketim gerilemesi görülmektedir. Aynı şekilde, dışsatım olanakları da asit yüzdesinin fazlalığı, AET'nin kısıtlamaları, maliyetin yüksekliği gibi nedenlerden ötürü giderek azalmaktadır. Bunun sonucu olarak özellikle 1970'lerden sonra giderek büyüyen zeytinyağı stokları görülmektedir. Örneğin 1979 yılına 100 bin ton civarında bir stokla girilmiştir. Buna karşın bugün Türkiye'de belirgin bir zeytinyağı darlığı yaşanmaktadır. Tüketici, diğer yağlarda olduğu gibi, zeytinyağını da ya bulamamakta, ya da karaborsa fiyatlarla el altından temin edebilmektedir.

Zeytinyağının bugün piyasadan çekilişi, bir hükümet kararnamesinin sonuçlarıyla ilgilidir. Hükümet 10 Nisan 1979'da Resmi Gazetede bir tebliğ yayınlamış, "Dışsatımda bulunan firma veya kişilerinbu işlerden kazandıkları dövizin yüzde ellisiyle kendi gereksinimleri olan malları yurt dışından getirebileceklerini" açıklamıştır.

Hükümetin bu kararı, dışsatımları ve dolayısıyla döviz girdilerini yükseltmeyi hedeflemektedir. Fakat kararın zeytinyağında uygulanışı hiç de böyle bir sonuç doğurmamıştır.

Zeytincilikle, zeytinyağı ile, rafinatörlükle ilgisi olsun olmasın birçok kuruluş hemen piyasaya girmiş, üreticinin elindeki zeytinyağını toplamıştır. Toplanan zeytinyağlarından sadece Libya'ya 20 bin tonluk bir satışın bağlantıları yapılmıştır. Geri kalan zeytinyağlar halen bu kuruluşların depolarında bulunmaktadır. Piyasada görülen zeytinyağları bu toptancı kuruluşların piyasaya sürdükleri stoklardır. Tabii ki satışlar karaborsa fiyatına olmaktadır.

Görüldüğü gibi, 100 bin tonluk bir stokla girilen 1979 yılında, zeytinyağı, o erdemleri burjuva basınında çarşaf çarşaf reklamlarda anlatılan sayın "HÜR TEŞEBBÜS"ün marifetleriyle yoklar arasına karışmıştır. Ve 1980'de de pek bulunmamaktadır.

BUGÜNE KADAR SORUNA NASIL BAKILDI?

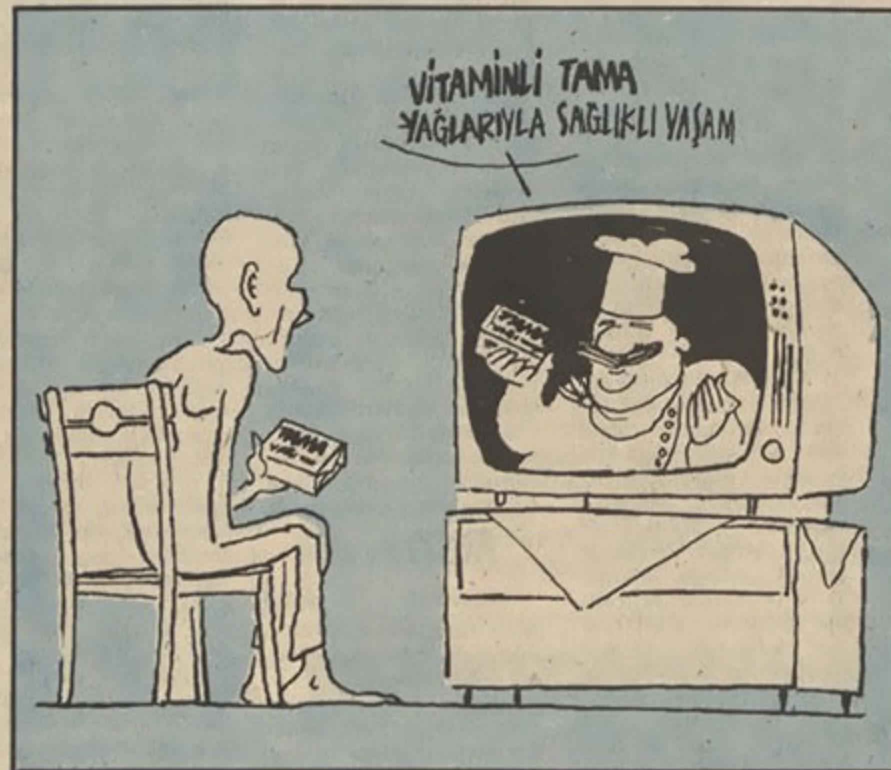
BUGÜNE kadar yağ konusunda yapılan çalışmalarda sorun halkın çıkarları açısından ele alınmamıştır. Özellikle, yağ tekellerinin yönlendirdiği çalışmalarla sonuçta yağ tekellerinin sorunları çözülmeye çalışılmıştır.

Yağ sorunu üzerine konuşan herkes öncelikle bir hammadde darboğazından, izlenen yanlış politikalardan söz etmektedir. DPT tarafından hazırlanan raporlarda da sürekli yağlı tohumlar üretimindeki açık ön plana çıkarılmakta, bu açığın nedenleri ve sorumlularından hiç bahsedilmemektedir. Konu IV. BYKP'nda aynı boyutlarda ele alınmakta, sanki üretimi artırınca her şey çözümlenecekmiş izlenimi yaratılmaktadır.

Bugün, gerçekten yağlı tohumlar üretiminde, özellikle ayçiçeği tohumu üretiminde bir açık olduğu yadsınamaz. Ama kimse, her türlü tarım potansiyeli mevcut bir ülkede bu açığın nasıl ortaya çıktığı veya izlenen politikalarla nasıl ortaya çıkarıldığı konusunda, sorunun temelindeki yapısal gerçekleri ortaya koyacak bir yaklaşımda bulunamamaktadır.

Hükümetleri sorunun özellikle yağ sanayicileriyle ilişkili yönü ilgilendirmiş, çözümler de bu yönde geliştirilmiştir. Hammadde üretiminin artırılması yerine dışalımın desteklenmesi, taban fiyatlarının artırılması yerine sübvansiyon uygulamasına gidilmesi, karaborsanın piyasaya etkin olması bu savımızı açıklayan, düzenin gerçekte kimin düzeni olduğunu belgeleyen en belirgin kanıtlardır.

Hükümetler zaman zaman sorunla ilgilenmişler veya ilgileniyor görünmüşlerdir. Örneğin IV. BYKP hazırlanırken DPT bünyesinde "Bitkisel Yağlar Sanayii Özel İhtisas Komisyonu" kurulmuş, bu komisyon Başbakanlık DPT Müsteşarlığına Şubat 1977'de bir rapor sunmuştur. Raporun "Yağ Sanayiine Toplu Bakış" adlı bölümünde, yağ sorununun çözülmesi için birçok önlemler önerilmektedir. Önerilerin birçoğu herkesin söylediği yuvarlak laflardır. Fakat raporun 16. sayfasındaki 9'uncu öneri pek o kadar yuvarlak değildir. Bu maddede "Yağ sanayicilerinin, sermaye, kredi gibi güçlükler içinde olduğundan, yağ fiyatlarının sanayicinin de normal hakkı korunarak saptanmasında büyük yararlar olduğundan" söz edilmektedir. Bu bakış açısı raporu hazırlayan zihniyetin satır aralarında kendisini ele vermesidir. MARSA'nın bu koşullarda bile, 1978 kârının 8 milyon TL olduğunu, Ünilever'in son beş yıldır % 85—95 kapasitede çalıştığını söylersek, yağ sanayicilerinin ne kadar güçlükler içinde bulunduğu açıklanmış olur. Bilançoda görülen kâr, fiyat saptanmasında "sanayicinin normal hakkının korunduğunun" bir kanıtıdır. Uzayan kuyrukların görüntüsü, saatlerce bir paket yağ almak için ayakta bekleyen vatandaşın ve ürünü değerlendirilmeyen üreticinin dramı da, bu konuda halka haklarının ne kadar korunduğunun bir kanıtı olsa gerek.

Yukarıda sözü edilen raporu hazırlayanların isimleri bize önemli ipuçları vermektedir. DPT raporunun "Yağ Sanayiine Toplu Bakış" adlı ana bölümü hazırlayan komitenin başkanı İsmail ÖZDOYURAN Trakya Yağ Sanayii A.Ş. İdare Meclisi Reisi, Raportörü Metin YURDAGÜL ise Turyağ A.Ş. Yağ üretim D. Müdürüdür.Diğer alt raporları hazırlayanlar da MARSA, TURYAĞ A.Ş., ile ANTALYA YAĞ SANAYİİ, KARATAŞ YAĞ SANAYİİ, EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI, İZMİR TİCARET ODASI, SINAİ KALKINMA BANKASI, PAKSOY vb. kuruluşların temsilcisidir.

DPT raporları devletin politikalarına yön verecek çalışmalardır. Dikkat edilirse, böylesine bir çalışma esas olarak yağ sanayicilerinin temsilcileri tarafından hazırlanmıştır. Tek amaçları "daha çok kar etmek" olan özel sektörün hazırladığı raporlara göre düzenlenecek hükümet politikalarının halkın çıkarlarını, ülkenin çıkarlarını ne kadar hesaba katacağı da, açıktır ki bir tartışma konusudur.

DPT'nin Özel İhtisas Komisyonu raporlarında sorunun çözümü için bir "YAĞ KURUMU" kurulması gerektiği belirtilmektedir. Bu aynı zamanda tekelci sermayenin de isteğidir. "Türkiye'nin yağ politikasını yönetmek üzere tüzel kişiliğe sahip bir yağ kurumu"nun kurulması tekelci sermayenin sözcüleri vasıtasıyla önerilmiş ve hatta bu konuda İstanbul Sanayi Odası tarafından bir kanun taslağı bile hazırlanmıştır.

DPT Özel İhtisas Komisyonuna göre (yani bu komisyonda görev alan sanayicilere göre) yağ sorununun çözümlenememesinin en önemli nedeni bakanlıklar arasındaki organizasyonsuzluk ve sanayiciler arasındaki kopukluktur. DPT raporunda bu konuda "Bu karışık düzeyde gayet normal olarak yağ sorunu olacak ve devam edecektir" denmektedir. Bu mantığa göre, bakanlıklararası organizasyonu sağlayacak, sanayiciler arasındaki ilişkileri kuvvetlendirecek bir kurumun oluşturulması, sorunu çözecektir. Bu bakış açısı yanlıştır. Sorun bu kadar basit olmadığı için çözümü de bu kadar basit olmayacaktır. Yıllardır özel bir çabayla geliştirilen dışa bağımlılık ilişkileri ele alınmaksızın, tek başına böyle bir öneri, tekelci sermayenin de yakındığı bazı gereksiz bürokratik formalitelerin tasfiyesinden öteye bir anlam taşıyamaz.

Görüldüğü gibi bugüne kadar sorunu çözmek için yola çıkanlar, yani siyasi iktidarlar, yani yağ sanayicileri aslında kendi sorunlarını çözmeye çalışmışlardır. Sorunun halkı ilgilendiren yönü, her zaman en ucuz fiyatlarla yağ bulabilmesidir. Ama bu gerçekleştirilememiştir. Yağ darlığı giderek büyümüş, fiyatlar karaborsada giderek yükselmiş ve kuyruklarda giderek uzamıştır.

Suçlu, üretilen yağları depolayan istif eden ve böylece yağ darlığını yapay olarak da körükleyen büyük tüccarlardır. İşte yine stoklanmış ayçiçeği yağı. Stoklandığı tespit edilenlerden...

SUÇLU KİMDİR?

YAZININ başında "yağ neden yok? sorusuna verilecek doğru yanıt, bu konudaki suçluları ortaya çıkaracaktır" demiştik. Nitetim de ortaya çıkmıştır.

Suçlu, yağlı tohumlar üretiminde izlenen politikalarla üretimi özendirme,üreticiyiteşvik etme yerine üreticiyi sorunlarıyla başbaşa bırakan, her konuda olduğu gibi yağda da aldığı önlemlerle tekelci sermayenin sorunlarını çözmeye çalışan siyasi iktidarlardır.

Suçlu, halkın gıdası üzerinde politik çıkarlar sağlamaya çalışan burjuva politikacılarıdır.

Suçlu, sadece kendi kârını düşünen üretimi kısan, yağı piyasaya el altından karaborsa fiyatlarla süren yağ sanayicileridir.

Suçlu, üretilen yağları depolayan, istif eden ve böylece yağ darlığını yapay olarak da körükleyen büyük tüccarlardır.

VE SUÇLU tüm bu oynanan oyunları bağrında taşıyan, tüm bu oynanan oyunlar, döndürülen dolaplar kendisinin doğal bir sonucu olan varolan DÜZENDİR

— SON —

ÇOCUK GAZETESİ

Aşağıdaki görüntüler, hangi ülkelere ait

YANITLAR: 1. Mısır (Piramitler), 2. Fransa (Paris—Eyfel kulesi), 3. Sovyetler (Kremlin sarayı), 4. Amerika (Hürriyet heykeli) 5. İngiltere (Londra—Taymis), 6. Hindistan (Tac—mahal).

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

TV'de BUGÜN

19.00	HABERLER
19.05	GÜLE OYNAYA

Dizi programın bugün yayınlanacak olan 2. bölümünde "Bir Dünya Bırakın. Yeni Yıl Geldi—Eski Yıl Güle Güle Git—Mini Kuş tekerlemesi, ayrıca çocuk oyunları yer alıyor.

19.30	KADIN DÜNYASI
20.00	HABERLER
20.35	UYKUDAN ÖNCE
20.45	MİNİK KONSER
20.50	HASTAHANE
21.35	TÜRK HAFİF MÜZİĞİ

Nur Yoldaş "İlyada—Boş Beşik—Izler ve Günler—Sevgi—Berlin, Berlin" adlı parçaları okuyacak.

22.00	SPOR
22.45	HABERLER